

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiune în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenfild & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsebet-körs)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licitar mai dese după tarifar
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

„GAZETA” iese în ne-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șese luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ii de Duminecă 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șese
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ii de Duminecă 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șese
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șese luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

(Număr de Duminecă 27).

Nr. 148.—Anul LXVI.

Brașov, Duminecă 6 (19) Iulie.

1903.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Iulie st. v. 1903

s'a deschis nou abonament, la care invităm
 pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
 corone, pe șese luni 12 corone, pe trei luni
 6 corone, pe o lună 2 corone.

Abonamente numai la numărul poporal
 de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4
 corone, pe șese luni 2 corone

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Cum se va sfârși criza?

Totă lumea se întreabă adî ce
 va fi criza ungară?

Nu numai în Ungaria, ci în in-
 ga monarhie se așteaptă cu cea
 mai mare încordare desfășurarea ei.

Acastă criză amenință deodată
 conducerea și organizațiunea unitară
 a armatei, pactul austro-ungar și
 instituțiunea dualismului.

Dacă s'ar face destul postulate-
 lor maghiare, urmarea ar fi că ar-
 mata s'ar divisa în două, într'una
 cu limba de comandă germană și
 într'alta cu limba de comandă ma-
 ghiară.

Și ore s'ar opri lucrurile aici?

Nicî decum! Ci din momentul
 când armata imperială s'ar naționa-
 lisa, cum se țice, în Ungaria, ar
 sări și Cehii și Polonii din Austria
 și ar pretinde și ei concesiuni na-
 ționale în armată și s'ar ridica cu
 toții în contra încheierii pactului
 economic cu Ungurii, carî nu vor

să țină sémă de interesele comune
 și de organizațiunea comună militară a
 monarhiei.

Acésta-i mai mult ca sigur. De
 pe acum fac cunoscut diarele ce-
 hice, că criza ungară contribuie
 numai a-i incurgia în tactica lor
 obstructionistă față cu parlamentul
 și cu guvernul din Viena.

Așader situațiunea e mai in-
 curcată decât se pare, chiar de vom
 presupune, că în cele din urmă criza
 din Ungaria s'ar pute aplana, făcên-
 du li-se pe voie estremilor din ceta
 lui Barabas — decă este cu puțință
 ca lăcomia acestora să potă fi vr'odată
 saturată.

Dualismul aduce cu sine, că
 nu se pot face schimbări atât de
 radicale în organizațiunea lui, ca să
 nu se resință și în partea de din-
 colo a monarhiei și să nu se pro-
 voce o altă criză acolo.

Orî cât de binevoitor și conce-
 siv ar fi dér monarchul, după cre-
 dința lui Barabas și soții, și orî cât
 de mult ar dori să o ducă la bêtrâ-
 nețele sale atât de înaintate în pace
 și liniște cu Maghiarii, cu carî a
 avut destulă bataie de cap în cursul
 lungeri sale domnii, nu potă se trecă
 așa de ușor peste cerințele și con-
 dițiunile cele mai neapărate ale in-
 tereselor de putere, ce le are mo-
 narchia, ca stat mare în concertul
 statelor europene.

Ungurii țic, că Regele este con-
 stituțional și că n'are decî a ține
 sémă de cât de „voința națiunei”.
 Prin ce se manifestă însă voința na-
 ționalei?

După regulele constituționale
 prin parlament, în care decide ma-
 joritatea. Dér cine mai ține sémă
 adî de majoritate, când minoritatea
 extremilor independiști domnesce în
 dietă și când nicî acésta nu mai e
 întrégă, ci peste capul fiului lui
 Ludovic Kossuth s'au ridicat acum
 Barabas cu altă ceată și mai mică
 și țin în loc cu vorbirî lungî și pline
 de patimă guvern și majoritate?

Ce rămâne acum de făcut con-
 telui Khuen-Hedervary, după ce Ko-
 ssuth și partidul său nu s'a ținut de
 învoiala încheiată cu el?

Una din două: séu să încerce
 a-se învoi acum cu Barabas și cu
 soții săi neimpăcați, séu să dis-
 solve dieta și să facă nouă alegeri.

Décă ar intra în vorbă cu Ba-
 rabas și-ar pierde guvernul totă vađa
 și ar rămâne în cele din urmă a
 doua oră păcălit. Décă va disolva
 camera, vor striga toți patrioții, cei
 din stânga ca și mulți din drépta,
 că fapta e nelegală, căci nu se potă
 disolva camera în stare de *ex-lex*.

Barabașii strigă, că în acest cas
 va fi vèrsare de sânge, că se vor
 opune, ér președintele camerei Ap-
 ponyi să fi țis, că atunci numai cu
 puterea îl vor pută depărta din scau-
 nul presidial.

Nu rămâne dér decât absolutis-
 mul ce l'a zugrăvit pe părete Be-
 öthy.

Orî că mai speréză Ungurii, că
 în cele din urmă monarchul va
 primi cunoscutul memorandum al lui
 Apponyi, în cauza armatei, și-l va
 face pe acesta ministru-președinte?

Multe speréză estremii indepen-
 diști, ținând tare, că până ceva trăi
 Majestatea Sa să se bată fierul, căci
 mai apoi va fi réu de ei!

Revista politică.

Adî mâne se implinesce o lună
 de țile de când cărma țerii a luat'o
 fostul Ban al Croației Khuen-Heder-
 vary. Fazele prin carî a trecut de
 atunci și până adî politica, mai
 bine țis încurcătura ungară în
 dietă și certele dintre partidele ma-
 ghiare, le cunoscem. De prisos să ne
 mai pierdem timpul prețios cu zu-
 grăvirea lor. Sèptemăna acésta s'a
 întemplat însă un lucru despre care
 trebuie să facem amintire și cetito-
 rilor foiei noastre de Dumineca,
 anume:

— Să cânt?
 — Nu, la nôpte, că ne-aud.

Incepuiți să plâng, și ea țise:

— Nu, cănele de împărat nu va fi
 tatăl nepotului și bunicul fiului său!

— Când vruseiți să plec, imî spuse la
 ureche, că au început să găurască zidul, ca
 până la trei țile el să-i sărute mâna ei și
 ea pe a lui, și-apoi... Dumneșeu să ierte
 păcatele împăratului...

Impăratul porunci o masă mare; la
 mijlocul mesei era să-i aducă, pe tipsisie,
 mâna dréptă și capul ciobanului cu fluerul
 în gură.

Impăratul se puse la masă împreună
 cu sfetnicii săi. Mă chemă. Imî dete o
 cheie și o tipsisie, și mă trimise, cu doi gea-
 lați, ca să aduc mâna dréptă și capul cio-
 banului cu fluerul în gură. Impăratul în-
 gălbenise, se uscuse, ridea cu hohote, bea
 mereu, și de pe barba sa sbărlită curgeau
 picături de vin roșu ca sângele.

Aiurită mă coborăiți cu gealații în be-
 ciul ciobanului. El cum mă vèđù, țise blând:
 „sciu de ce ați venit”. Și înghenunchiă.
 Frumos și blând, mai blând ca mieii lui,
 carî jeliu pe marginea lacului.

Obstrucțiunea va continua! Asta au
 hotărît'o 40 membrii din partidul
 independist-kossuthist, căroră li-s'au
 mai alăturat alți 20 din alte partide,
 și din aceia, carî nu fac parte din
 nicî un partid. Hotărîrea acésta au
 luat'o în conferența ce s'a ținut
 Marți și pe care a convocat'o fai-
 mosul Barabas.

Prin obstrucțiune voesc gălă-
 gioșii din partidul kossuthist să
 stórcă concesiuni naționale de la
 Viena; prin obstrucțiune gândesc ei
 să realizeze postulatele esagerate
 față cu armata, și tot prin obstruc-
 țione cred a pută rēsturna și pe
 Khuen-Hedervary, cum au rēsturnat
 pe pacinicul Coloman Szell. Ș'au
 pus de gând să nu lase a-se vota
 nicî indemnitate, nicî budget, nicî
 recruți, țicend: „Nu dăm soldați
 austriacilor, până când nu ne vor
 da limbă de comandă maghiară,
 stég și pajură ungară în armată”.
 Și fiind-că e mare nevoie de recruți,
 de budget și de câte tóte, Viena
 are să se înmóie și are să ne dea
 ceea-ce cerem acum de șese luni de
 țile. — căci de șese luni dăinuesce
 obstrucțiunea!

S'a pornit decî o luptă strașnică
 în dietă pentru a sili guvernul să
 stórcă astfel de concesiuni de la
 corónă, căci, după calculul diploma-
 ților obstructioniști, ei au să iasă
 biruitori în luptă acésta.

Ministru-președinte Khuen-He-
 dervary a fost luat de scurt să rēsp-
 undă, decă va implini orî nu pre-
 tensiunile lor. Li-s'a rēspuns din
 partea ministrului, că ceea-ce a pro-
 mis guvernul trecut, promite și el,
 de-ocamdată însă nu se tractéză de
 cestiuni militare, ci de aceea, ca
 ordinea să se restabilească în dietă
 și să se dea guvernului puțință de
 a-și implini marile îndatoriri față de
 țeră. Cei cu obstrucțiunea însă nu vor
 să audă de așa ceva.

Și astfel s'a întemplat, că în-
 tr'una din ședințele trecute, Khuen-

FOILETONUL „GAZ. TRANS”.

Dèparte, dèparte.

Din volumul „Intre vis și viêtă”.

De Delavraucea.

(F. i. e.)

A doua țic, se sculă, mă sărută și eși
 din odaie în vèrful picioarelor.

Nu se luminase bine de țiuă și cio-
 banul era pe malul lacului, și cânta, cânta
 să adormă apele. Nu scia el... dec'ar fi
 sciut! Pasă-mi-te împăratul nu durmise totă
 nôptea, frământat de urgia gândurilor. Și
 aușind cântecul, deschisese feréstra, ca să
 vadă de unde vine. Tocmai atunci ajunsese
 și domnița la cioban.

I-a vèđut!

Nu cred ca împăratul la vr'un măcel
 să fi răcnit mai înfiorător. Mie mi-s'a lăsat
 perdea peste amândoi ochii, și m'am uitat,
 m'am uitat, dér n'am mai vèđut nimic.
 Ca prin vis aușiam un frémăt în tot pa-
 latul. Nu-mî era nicî frică, nicî milă. Nu
 mai simțiam nimic. Uitasem tot.

Pe la prând mă chemă împăratul. Sta
 încurcat pe un scaun. Nu-mî aduc aminte,

décă am căđut în genunchi. Sciu că m'a
 dat o cheie și m'a țis:

— Na, și du-te de-i spune, că d'o
 vrea să-mî fie soție scapă și ea și el. Trei
 țile aștept. Èr de nu, pe el îl tai și pe ea
 o zidesc acolo.

Doi gealați m'au dus la beciul de
 piétră. Intraiți.

În întunerecul beciului ea plutea ca
 o lumină.

Cum mă vèđù, mă pipăi și începù să
 plângă de bucurie, că trecuseră atâtea cé-
 suri și tot trăiam. Apoi mî-arată un zid și
 imî țise liniștit:

— El e aici. La nôpte o să cânte.
 Ascultă cum vorbim.

Bătù de trei ori în zid, și, de dincolo,
 se auđi bătënd ér de trei ori.

— Ce faci tu?
 — Bine, dér tu?

— Bine.
 — Vrei să cânt?

— La nôpte, că ne-aud.
 Și n'apucă să-i spuî porunca împăra-
 tului, că ea îi strigă:

— Pe tine or să te taie...
 — Bine, dér pe tine?
 — Și pe mine...

Gealații traseră paloșile.

În zidul de la mijloc se auđi bătënd
 de trei ori.

Gealații se opriră.

Domnița începù să vorbescă.

— Tu, ești bine?

— Da, rēspunse ciobanul, dér tu?

— Ție țic dor?

— Da, dér ție?

— Și mie! Da, ce aud zăngănind?

— Nimic, țic-se pare.

— Nu e nimeni la tine?

— Nimeni.

— Ah! ce frumos vis am visat ast-

nôpte.

— Ce?

— Se făcea că ne iertase, și ne cu-
 nunam.

— Drăguța mea; țic-se isbândesce visul...

— Când?

— Chiar acum...

Gealații ridicară paloșele și îi cerură
 mâna dréptă.

Eu închiseiți ochii și auđi un vâjiit.

Mâna îi căđù din umër pe tipsisie și
 tipsisia rēsună.

Sângele țisni.

Hedervary i-a amenințat, deși nu direct, cu disolvarea dietei, adecă cu ordonarea de alegeri nouă dietele. Ca mușcați de șerpe obstrucționiștii au strigat, că în starea de *ex-lex* acesta nu se pôte și că ar fi o călcare de constituție, decât Hedervary s'ar gândi serios să facă așa ceva. Se tem voinicoșii din stânga extremă, că-și vor pierde mandatele, și că numai jumătății vor puté intra în noua cameră alcătuită după șablonul fostului Ban, care și în Croația făcuse alegeri pe sprâncenă.

Intr'aceea *partidul independist-kossuthist e pe cale de destrămare*. Președintele lui, Francisc Kossuth, și-a dat din nou demisia, deoarece nu vré să mai facă solidaritate cu aceia, cari prin purtarea lor, după părerea lui, vor duce țera la nenorocire. Se retrage deci din luptă și totă răspunderea pentru urmări o aruncă în sarcina acelora, cari nu vor să se astîmpere.

In zilele din urmă s'a întâmplat o însemnată schimbare în raporturile dintre *Turcia și Bulgaria*. Guvernul turcesc a trimis o notă guvernului bulgar. În nota acesta Turcia comunică guvernului bulgar, că încetază cu măsurile de urmărire contra bandelor bulgare, liberază pe Bulgarii arestați, retrage o parte din trupele concentrate la granița bulgară, concediază batalioanele de rezervă, va permite redeschiderea bisericilor și școlilor bulgăresci și va implini unele din cererile Bulgariei referitoare la bisericile și școlile bulgăresci din Macedonia. În schimb Turcia pretinde de la Bulgaria, s'o încredințeze despre intențiunile ei pacifice și să-i dea garanții în privința acesta.

Guvernul bulgar a primit cu plăcere nota turcescă și a declarat categoric, că dorința lui a fost totdeauna de a trăi în prietinie cu Turcia. Drept dovadă, și guvernul bulgar a încetat or-ice concentrări la granița turcescă și or-ice măsurii de mobilizare.

„*Neue freie Presse*” scrie:

În privința ultimei note bulgare adresată puterilor, ministrul președinte Petroff al Bulgariei a declarat corespondentului ziarului rus „*Novoje Wremja*”, că această notă a trebuit să fie trimisă din pricină, că Turcia cu toate că promisese reprezentanților diplomatici din Sofia, că nu va aduna trupe la granița bulgară, totuși în mare apropiere de această graniță, la

Kociau, Krotwa și Zarenc Selo au fost concentrate patru batalioane de infanterie cu cavalerie și artilerie, precum și un detașament de bașibu-zucii, ér în comuna Kudari, drept lângă graniță, au fost așezate tunuri. Acum două zile însă, tunurile și trupele de soldați s'au retras.

Adunarea generală a Asociațiunii. (Convocare).

În sensul §§-lor 23 și 26 din statute, membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convocă în **adunare generală ordinară** la Baia-mare pe zilele 9 și 10 August st. n. 1903.

Programul adunării este:

Ședința primă.

Duminecă în 9 August st. n. 1903, la orele 11 înainte de amăzi.

Ordinea de zi:

- 1) Deschiderea adunării generale.
- 2) Constatarea delegaților prezenți.
- 3) Raportul despre activitatea comitetului central în anul 1902.
- 4) Alegerea comisiunilor: a) pentru esaminarea raportului general; b) pentru esaminarea socotelilor pe anul 1902 și a proiectului de buget pe anul 1904; c) pentru înscrierea de membri.
- 5) Propunerii eventuale.

La orele 5 după amăzi ședința festivă a secțiunilor științifice-literare.

Ședința a doua.

Luni în 10 August st. n. 1903, la orele 10 înainte de amăzi.

Ordinea de zi:

- 1) Raportul comisiunilor.
- 2) Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
- 3) Dispozițiunile pentru verificarea proceselor verbale.
- 4) Închiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propunerii au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiiu, Strada Morii Nr. 8), cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la 3 Iulie 1903.

Iosif. St. Șulutu, m. p. vice-president. Dr. Ilie Beu, m. p. secretar II.

Intilnire de episcopi.

Sub titlul acesta ziarul „*Magyarorszag*” în numărul său de la 16 Iulie scrie următoarele:

„Ni-se comunică din Alba-Iulia, că metropolitul *Mihályi* și episcopii: *Radu* din Oradea și *Hossu* din Lugos au vizitat pe episcopul *Gustav Majlath* la reședința sa din Alba-Iulia. Episcopul *Majlath* a făcut o primire cordială Archiepiscopilor și la prânzul de gală dat în onóra lor într'un toast a relevat cu grațitudine primirea cordială ce-i fac cu ocaziunea visitațiunilor sale întotdeauna preoții români gr. cat. și credincioșii acestora.

Episcopul atribuie împrejurării acesteia și o importanță politică, deoarece această va contribui la menținerea prieteniei maghiaro-române. Visita arhierieilor a avut de altmintea caracter privat.”

Vorbind despre aceeași vizită, ziarul „*Alkotmány*” scrie următoarele:

Trei arhieriei greco-catolice: *Victor Mihályi*, metropolitul din Blăși, *Demetriu Radu* episcop la Oradea mare și *Vasile Hossu* episcop de Lugos au făcut o vizită la contele *Gustav Majlath*, episcopul Transilvaniei, care a primit în mod foarte cordial pe arhieriei colegi. Vorbind despre actul acesta de politeță, o fôie românescă din Ardeal (?) face comentarul superficial, că „în cercurile politice se atribuie mare importanță acestei visite”. Scirea acesta împreună cu comentarul o reproduce în numărul său de ér adaugându-i un nou comentar bănuitor, ziarul „*Magyar Szó*”, pe care dealtminteri nimeni nu-l consideră de autoritate politică și de isvor serios și de bună credință. Numai ziarul „*Fuggetlen Magyarorszag*” organul partidului lui *Barabas*, care de câte-va zile poartă timbrul pripit al lui *Lengyel Zoltán*, a fost acela, care a creșut de cuvință a face următorul comentariu la visita din Alba-Iulia:

„Partidul poporal încă mai de mult a făcut încercări spre a găsi puncte de contact cu Românii, până acuma însă fără rezultat. Acesta a fost primul pas încununat de succes. Solidaritatea Românilor și programul de la 1881 au fost o pedecă în calea apropierii. Solidaritatea s'a spart și revisuirea numelui program este înimăntă, așa că acum nimic nu mai împedecă unirea Românilor cu clericali.”

„*Alkotmány*” declară, că comentarul lui „*Fugg. M-g*” este reuțacios și lipsit de temei și tot-odată somază pe *Lengyel Zoltán* să dovedescă, când a făcut partidul poporal încercări de a se uni cu Românii?

Nu ne îndoim, că Metropolitul și cei doi episcopi români uniți vor fi fost foarte bine primiți la reședința episcopului maghiar romano-catolic „al Ardealului”. Pe episcopul *Mailath* nu puțin îl va fi măgulit și faptul, că amintiții arhieriei l'au vizitat cu toții împreună adecă în mod colectiv, făcându-i astfel și mai mare onóra, decât decât l'ar fi vizitat unul câte unul.

Odiuora relațiunile între metropolia română unită și episcopia ungerescă rom.

cat. din Ardeal erau destul de încordate. Întru cât în anii din urmă și mai ales de când a fost numit contele *Majlath* episcop la Alba-Iulia, aceste relațiuni au devenit mai bune, e greu de a se stabili. Ceea-ce vedem este, că relațiunile esteriore bisericesti între clerul rom. cat. și clerul unit par a fi devenit mai prietinose, de când e la cârma diecesei ungeresci episcopul *Mailath*, a căruia politică este de a considera și trata clerul unit ca parte întregitoare a ierarhiei catolice ungeresci.

Ceea ce scrie însă ziarul „*Magyarorszag*” despre pretinse relațiuni prietenesce politice și despre o „*prietenie maghiaro-română*”, ce s'ar fi pecetluit la întilnirea episcopilor în Alba-Iulia, este de sigur numai o fantazie a numelui diar. Nu ne îndoim, că și episcopul *Mailath* ar fi dorind o astfel de prietenie, dér Escelența Sa e prea cuminte, de cât ca să credă, că așa ceva s'ar puté realiza cu câte o primire cordială și cu câte un prânz dat reciproc la întilnirile între înaltele fețe bisericesti.

Etă de ce, din toate credem numai ceea-ce afirmă „*M-g*” la sfârșitul scirei sale, că adecă visita Episcopilor români uniți la Alba-Iulia a fost lipsită de or-ice caracter politic, o simplă vizită de politeță.

Cele scrise de „*Alkotmány*” cu privire la întilnirea Episcopilor, nu mai au lipsă de comentariu. Ér încât pentru părerile desfășurate în „*Magyar Szó*”, ele privesc numai curentele nenorocite de ađi din sinul nostru și, de ar fi chiar născocite, ne înfățișează modul de gândire al adversarilor noștri asupra acestor „curente”.

Inaugurarea bustului lui August Treboniu Laurian.

Despre desvșlirea bustului lui August Tr. Laurian, originar din *Fofeldea*, publicăm următoarele după „*Universul*”:

Marți dimineața, la orele 9, s'a inaugurat bustul lui August Treboniu Laurian ridicat din inițiativa unui comitet de profesori de la liceul „*Mateiu Basarab*”.

Monumentul, datorit cunoscutului sculptor *Bălăcescu*, deși de proporțiuni modeste, este foarte bine reușit și cadreză perfect în mica piațetă *Lucaci*, unde a fost ridicat.

Bustul, lucrat în marmoră, are multă viață și face onóra artistului.

Încă de la orele 8 jum. a. m. au sosit membrii familiei aceluia a căruia figură se eternisează în marmoră, reprezentați prin d-nii *Dimitrie A. Laurian* cu d-na, *Alexandru Laurian* cu fiul, d-na *Lucia* căpitan *Boteanu*, fiica d-lui *Dimitrie Laurian*, d-l căpitan *Boteanu*, *Clotilda*, *Traian* și *Pompeiu Boteanu*, strănepoții lui Aug. Tr. Laurian.

— Ce faci tu? întrebă domnița de dincolo de zid.

— „Bine”, răspuse ciobanul, și se tiri în genunchi pân' la zid. Cu stânga isbi de mai multe ori, și desfundă o gaură, și viri mâna până 'n umăr. Într'o clipă gealații îi tăiaseră și mâna stângă, apoi capul i-se rostogoli în tîpsie bolborosind.

Cădusem în genunchi, ș'odată mi-se părú, că mâna stângă a ciobanului trece prin zid... și audii un țipet sfășietor.

Domnița săruta, săruta mereu și striga:

— Spuneți împératului, spuneți-i, că vréu tot ce-o vrea el... să-i fiu tot, să-mi fie tot!

Alergaiu și spusei împératului ce di-sese domnița.

Împératul porunci s'o gâtesc ca p'o mirésă și s'o aduc la masă.

Fata nu vrú să iésă din beciú până nu s'o găti, și nu voi s'o ajute nimeni, ca să se îmbrace. Eu așteptam la ușe. Ea își cerú un fir lung și gros de mătase. Ii adusei firul și rămăseiú ér la ușa beciului.

Eși... luminósă ca o sfântă...

Mâna dreptă și-o înfășurase în cutele rochii.

Mi-se părú că ascunde ceva.

— Ce ai, o întrebaiú eu, și-s'a umflat mâna?

— Da, ast-nopte am bătut prea tare în zid, căci el adormise mai greu ca acuma.

— Acuma, dorme?

— Da, acum dorme bine...

Când intrarăm în sala de mâncare, toți se sculară în picioare și ridicară paharele pline.

Împératul făcú un pas, aduse paharul spre gură și di-se:

— Dă-mi să-ți sărut mâna, fericirea celui mai vítéz dintre împérați!

Fata se apropie de împérat, scóse mâna dreptă din cutele rochii, i-o întinse și di-se:

— Na! sărută și fi fericit!

Împératul îi luă mâna, o aduse la gură, ș'odată începu să tremure.

— Sărută! strigă fata.

Împératul scápă paharul.

— Sărută!

Împéraul cădú pe scaun.

— Sărută!

Ca prin minune toți periră, ca și cum n'ar fi fost nimic.

De pe scaunul împératului o umbră se ridică cu o corónă négră în cap și se făcú nevedută vătându-se.

Și tot, din palatul de marmoră și din prejurul lui, incremeni așa cum le apucă astă clipă din urmă, ér fata cădú jos.

Mé apropiaiú de ea.

Par'că era vie... cu ochii deschiși... privia fericit prin două lacrimi, prinse de gene, ca două diamante.

Când vruiú s'o ridic, o scápaiú din brațe... avea două mâni în umérul drept... — Cum avea două mâni în umérul drept?

Răsuflarea mi-se oprise.

— Cu firul de mătase își legase de mâna ei mâna ciobanului, răspuse bătrâna.

— Și scii unde e acum?

— Unde?

— Nu-ți aduci aminte de ușa cu lanțuri groșe?

— Ba da... am audít un oftat năbușit...

Începuiú să tremur.

— Ei, da...

— Cine ofta?

— Ea...

— Cine... ea?..

Capul își cădú în pernă.

— Ea... n'a murit...

— N'a murit?

— Nu, dorme, dorme d'apururi, gătita cu rochia albă de mirésă, întinsă pe o fâșie de catifea négră. La cap îi ard două lumînări de cêră, adecă nu ard, ci au împetrit așa cu două flacări galbene. Și di-când în când se încercă să ridice mâni și nu pôte, și oftéză lung și năbușit...

— Brrr... ce frig e aici. Mai e mult până să răsără sórele?

— Ți-e frig? răspuse bătrâna, și începu să mă mângâie pe obraji.

Mâniile ei erau ca nisce sloi de ghiță.

Ași fi vrut să tac, dér gura mea m'eu, o întrebă:

— Dér umbra împératului? Ce face umbra pe care am vedúto întrând aici?

— A... da... eu îi deschid. Cum întră, mă ia de mână și ne ducem împreună până la poarta cu lanțuri. Îndată ce s'apre-

rian, Marius și Odetha, nepoți, d-na și d-l major Angelescu, d-na și d-l A. Bacaloglu.

In asistență am remarcat în trecut pe d-na Ghițescu, d-ra Mavromati, directoarea școlii primare „Aug. Tr. Laurian“, d-nii maior Baranga, Ionescu-Gion, C. F. Robescu, primarul capitalei, I. Bianu, Costescu-Comăneanu, Adamescu, secretar general al ministerului de instrucțiune, Bogdan, Onciu și Crătunescu, prof. universitari, Grigorovitz, Galben, Bădușteanu, P. A. Florian, președintele secției de notariat a trib. Ilfov. Pavelescu, d-na și d-l sculptor Bălăcescu, D. Stăncescu, membru în comitetul Ateneului, It. Bacaloglu etc.

Comitetul de inițiativă, compus din d-nii profesori Ștefan Ioan, Nicolae Mihăilescu, Teodor Matei și Saba Atanasie, profesori, erau în fruntea asistenței.

D-l major Baranga, adjutant regal, a depus o splendidă coronă de flori naturale din partea M. S. Regelui.

O coronă prea frumoasă de flori naturale din partea comitetului de inițiativă cu inscripțiunea pe panglică: „Lui Aug. Tr. Laurian“; alta din partea ministerului de instrucțiune cu inscripțiunea: „Lui Aug. Tr. Laurian fost inspector al școlilor și membru al consiliului permanent“ și o coronă de rose superbe din partea fiilor săi, cu inscripțiunea „Iubitului nostru tată“.

La orele 9 a. m. se oficiază serviciul divin de către preotul Iordăchescu, parohul bisericii Lucaci, și în momentul când S. S. binecuvânteză monumentul, d-l sculptor Bălăcescu îl descoperă în aplausele asistenței.

D-l Ștefan Ioan, adresându-se celor de față și d-lui primar al capitalei, spune că serbarea nu este numai școlară, d-er și națională, pentru că bătrânul Laurian a fost un neîntrecut învățator al neamului românesc mai bine de 40 ani. Rolul său este și mai în evidență, când ne aruncăm privirile asupra școlilor de acum 100 de ani, când Asachi, mitropolitul Veniamin, Lazăr și Heliade erau aproape singurele oaze răcoroase pe tărîmul cultural, într'un pustiu de ignoranță.

August Tr. Laurian, ca inspector general al școlilor din Moldova, ca profesor la Iași și București, ca academician și ca profesor al M. S. Regelui, s'a distins printr'o luptă pasionată și energică pentru țară și neam.

Animați de sentimentele unui patriotism cald, profesorii de la „Matei Basarab“ au luat inițiativa ridicării bustului.

Decă țara a ridicat statui bărbatilor, cari au creat România modernă, este drept să celebrăm și să eternisăm în marmoră figurile acelora cari au tras primele brazde pe tărîmul cultural.

Bătrânul Laurian, care și-a iubit atât de mult neamul, s'ar bucura în regiunile ferice unde sufletul său se odihnesce, când ar ști, că bustul său este datorit unui sculptor român, d-l Bălăcescu.

Apoi adresându-se primarului capitalei, îi încredințeză bustul și își exprimă dorința ca pe viitor piața Lucaci să ia numele ilustrului bărbat, care se immortalizează adl.

Primarul capitalei, d-l C. F. Robescu, spune că se simte fericit, că i-se prezintă astăzi îndoita datorie de a aduce omagiile sale profesorului său Aug. Tr. Laurian, cum și de a lua în primire monumentul marelui învățator al neamului ce fu Laurian și de care va îngriji ca de un tesaur sacru al națiunii.

D-l primar al Capitalei spune că va aduce îmbunătățiri pieței și va propune consiliului comunal că de aci înainte piéta să poarte numele ilustrului bărbat.

La orele 10 serbarea inaugurează ia sfârșit.

Majestății Sale Regelui Carol i-s'a adresat următoarea telegramă:

„Comitetul profesorilor de la liceul Matei Basarab, care a luat inițiativa ridicării unui bust marelui și neuitatului profesor August Tr. Laurian, desvîlind astăzi acest bust, depune la picioarele Majestății Văstre omagiile de profund respect și de nemărfinit devotament.“

De asemenea d-l D. A. Laurian a adresat M. S. Regelui următoarea telegramă:

„Urmașii lui Aug. Tr. Laurian, adănc mișcați de atențiunea delicată a Soveranului, cu prilejul inaugurării bustului tatălui și moșului lor, aduc respectuoase omagii M. V.“

Comitetul de inițiativă a ținut să sărbătorească memoria lui Aug. Tr. Laurian și printr'un banchet.

La orele 12, în salonul restaurantului Enescu, se întrunesc împrejurul unei mese, sub președinția d-lui Dimitrie Laurian, d-nele D. Laurian, Lucia căpitan Boteanu, Bălăcescu, d-nii profesori Matei, Nicolae Mihăilescu, Ștefan Ioan, căpitan Boteanu, Cosăcescu, Sava Atanasie, Alexandru Laurian, sculptorul Bălăcescu, Stăncescu, Haralambie Fundățianu, deputat, din partea „Secolului“ și câțiva reprezentanți ai presei.

La șampanie seria toasturilor o începe d-l sculptor Bălăcescu, care închină pentru M. S. Regele și multumesc d-lui Ștefan Ioan, care prin încrederea ce i-a acordat, i-a făcut cinstea să lucreze la nemurirea marelui român ce a fost Aug. Tr. Laurian. Nu puțin a contribuit și d-l Dimitrie Laurian, care l'a călăuzit în făurirea operei.

D-l Dimitrie Laurian, toastând, spune că festivitatea de astăzi este sărbătorirea dragostei. Din dragoste s'a pornit inițiativa și prin dragoste s'a săvârșit opera. Spune că a fost pătruns până la lacrimi de obolul învățătorilor, — al săracilor — la ridicarea monumentului.

Bea în sănătatea soției sculptorului,

care inspiră pe artist în crearea operelor sale.

D-l Ștefan Ioan spune, că oamenii mari trăesc prin operele și meritele lor. Bea în sănătatea profesorului Matei, care cel dintâi a propus ridicarea monumentului.

D-l Cosăcescu toasteză pentru d-l Ștefan Ioan, care n'a cruțat nimic pentru desăvârșirea operei. Aduce omagiile sale de recunoștință și amiciție fostului său profesor, d-l Dimitrie Laurian.

D-l F. Genazzini, din partea diarului nostru, spune că nu simte numai datorie, d-er și imboldul unui entuziasm cald și sincer de a închina pentru acela, care personifică quintesența diaristului, ce a fost și este Dimitrie A. Laurian.

D-er era să uit: a toastat și micuța, mult dragă d-ra Clotida Boteanu, strănepoată a lui Aug. Tr. Laurian, în sănătatea bunicului său Dimitrie Laurian; d-er fu cele din urmă emoționându-se de atențiunea mesenilor, a fugit ascunzându-se printre scaune.

(„Univ.“)

G.

SCIRILE DILEI.

— 5 Iulie v.

Nouă Reuniune de înmormântare. Românii din Brașovul-vechiu, în adunarea generală ținută Duminica trecută, au votat statutele referitoare la înființarea unei reuniuni de înmormântare în Brașovechiu.

Bola papei. Au trecut două săptămâni, de când bătrânul papă Leo XIII, pe ai cărui umeri apasă greutatea anilor, aproape o sută, este greu bolnav. Telegrama din Roma în fie-care zi anunță, că nu se scie césul, când sufletul lui va sbura la cele vecinice din corpul istovit și obosit, și totuși au trecut multe césuri și multe zile de când a venit prima veste despre îmbolnăvirea papei, și firul vieții tot mai ține. Din totă lumea sosesc zilnic mii de telegrame la Vatican, întrebând de starea papei. Se înțelege, că e peste putință a le răspunde tuturor și funcționarii vaticanului aleg numai telegramele domnitorilor și principilor, la cari apoi dau răspuns. — Mulți se întrebă cine va fi urmașul lui Leo XIII? Firesce, că nimănui nu pôte să dea răspuns, de ore ce nu se scie pe cine va căde majoritatea voturilor date de cardinali. De 400 de ani alegerea se face numai dintre cardinalii italieni. Mai înainte se alegeau Nemți, Francesi, Englezi etc. — Se vorbește de Rampolla, care acuma este secretarul de stat al papei, alții ăra cred, că va fi ales cardinalul Gotti prefectul general de la „Propaganda“ cunoscut ca om învățat și energic.

Câți jidovi sunt în totă lumea? O fôie engleză publică următoarea statistică despre numărul jidovilor. Europa: Austro-Ungaria 1.994.378, Belgia 12.000, Bosnia 5845, Bulgaria 28.000, Danemarca 4080, Englitera 379.000, Franța 86.885, Germania 586.948, Grecia 8350, Holandia 103.98, Italia 44.037, Luxemburg 1200, Svedia și Norvegia 3402, Portugalia 700, Rumelia orientală 6902, România 229.000, Rusia 5.189.401, Serbia 5100, Spania 4500, Svițera 12.551, Turcia 75.295, Cypru și Malta 130. Total 8.581.772. Adăogând cătră cifra acosta și numărul evreilor din Asia, Africa, America și Australia reiese suma totală de 10.431.829.

Dece milioane și jumătate de jidovi nu sunt mulți la număr, d-er numărul acesta mic, prin banii lor și prin rîvna lor de a se viri în tôte afacerile, esercită o influință colosală în conducerea politiceii în tôte țările. De almintrea suntem siguri, că statistica engleză e forte greșită. De pildă în Franța nu e adevărat, că ar fi numai 86.885 jidovi, căci după cum arată marele scriitor Drumont în Franța sunt cel puțin 1/2 milion, ăra în România totă lumea scie, că numărul evreilor e cel puțin de două ori atât de mare, de cât în cifra arătată de statistica engleză.

Tipografie românească vîndută. „Tipografia“ societate pe acții în Sibiu unde

se tipărea răposata „Tribună“, a cumpărat'o Iosif Marschal, un Sas, care mulți ani a fost conducătorul tehnic al tipografiei. În numărul mai nou al „Foi Poporului“, d-l Silv. Moldovan iscălesce ca redactor, editor și proprietar al acestei foi.

Consacrarea bisericii gr. cat. române nou edificate din Buza se va săvârși în 2 August st. n. 1903. Programa; I. Dimineta la 7 ore utrenie. II. La 8 ore binecuvântarea bisericii prin delegatul episcopesc și liturghie solemnă. III. Banchet la 1 oră p. m. Prețul de o persoană 2 corone. IV. Petrecere cu joc pentru inteligență sub scut sigur. Inceputul la 6 ore sera. Prețul de intrare de persoană 1 coronă, ăra de familie 2 corone. Pentru mîncări și beuturi la petrecere s'au făcut dispozițiile necesare. *Comitetul bisericesc.*

Din Gherla i-se scrie foi „Răvașul“ din Clușiu: „Esamenul verbal de calificatiune la preparandia gr. cat. din Gherla s'a început în 29 Iunie, și a ținut 6 zile. S'au supus la esamen 28 de candidați. S'au retras 5 inși. Au primit diplomă 8 inși. Dintre cei cu esamenul întreg 6 inși au căzut din câte 2 studii; ăra 5 inși au să repetescă întreg esamenul, 3 din câte un studiu. În comisiunea esaminatoare au fost: directorul preparandiei, 4 profesori și comisarul episcopesc; pe lângă aceștia au mai fost: reprezentantul guvernului Dr. Sztancsek Zoltan subinspector reg. în comitatul Solnoc-Dobăca și Veniss Gyula profesor ambulant de economie. Cum a intrat acest domn în comisiunea esaminatoare, ne va scie spune d-l director preparandial. Cum s'a purtat d-l inspector la esamen, am auzit din gura streinilor și se vede și din clasificare. El fără pic de sfială se lauda, că în restimp de un an va încheie preparandia română din Gherla (?). În tot decursul esamenului a trecut tôte marginile; progresul elevilor din tôte studiile l'a redus la nisee elemente din școla primară, despre profesori a vorbit cu dispreț; după cum se vorbește i-a chiar batjocorit. Vom vedé, ce va mai urma în cauza acosta, că așa nu se pôte lăsa lucrul“.

Mărci postale noue. Fôia oficială din Budapesta publică anunțul ministrului de finanțe referitor la retragerea din circulație a mărcilor postale vechi și introducerea altor mărci noue. Mărcile cari sunt actualmente în circulație sunt în vîgore de la 1 Iulie 1898. Cele noue vor intra în circulație cu ziua de 1 Octombrie.

Furtul de la cassa Ieschek. Cunoscuta cassă de bancă din București Ieschek et Comp, a suferit din nou o pagubă. Ambii casieri ai cassei au primit ăra, pe la orele 9 dimineta, un plic în valôre declarată de 20.000 lei în hârtie espediată de „Banca comercială“ din Ploesci. Procedând la deschiderea plicului, au constatat, că plicul conținea numai hârtie simplă, în greutate egală cu a valorilor declarate. Imediat, cazul a fost adus la cunoștința d-lui prim-procuror Hamangiu, care a făcut primele investigațiuni la fața locului. Pe de altă parte d. Hamangiu a luat înțelegere cu colegul său de la trib. Prahova, spre a se începe paralel o cercetare la „Banca comercială“ din Ploesci. În acest scop d-l prim-procuror de Ilfov a delegat pe d. procuror I. Ionescu Dolj ca să mîrgă la Ploesci și să conducă cercetările, după constatările făcute în București. Au fost arestați doi funcționari de la „Banca comercială“ din Ploesci, asupra cărora planeză grave bănueli. Se scie, că Banca Ieschek a mai fost escrocată acum câțiva ani, cu o sumă de peste 300.000 lei, de cătră un funcționar de la sucursala sa din Brăila, în tovarășie cu mai mulți alții.

Logodnă. D-l Gh. Pitic oficiant la monopolul tutunurilor în Budapesta s'a logodit în Selsig la 4 Iulie a. c. cu d-șora Agata Tohatanu.

pie, lanțurile cad și răsună tot palatul. Ușa se deschide. Umbra ingenunchie înaintea miresei, și se rîgă, se rîgă, și plînge, și-i cere iertare. Fata dîrme, une-orî vrea să ridice mîinile, și nu pôte, și oftéză lung și năbușit. Când cântă cocoșii, despre ziua, umbra se repede pe ușa afară, urlând. Ușa se închide, par'car trânti-o cine-va și lanțurile se prind la loc.

— Mai e pân' la ziua?

— S'a făcut ziua, răspune bătrâna. Vrei să ne plimbăm la sora?

Deschisei ochii și începui să mă închin.

Era sora, lumină și căldură.

Ce binecuvîntată e lumina după o spaimă așa de lungă!

Mă luă de mână și plecarăm în grădina cu portocali.

Ce miros, ce căldură, ce lumină.

Inviorat începui să mă gândesc la sora, d-er mi-era frică s'o întreb.

— Sciu la ce te gândesci, dișe ea uiindu-se la mine.

— Eu? Nu mă gândesc la nimic.

— Ba da, te gândesci cum de eu n'am perit ca ceilalți.

— Așa e....

— D-er de unde scii că nu sunt o umbră?

— O umbră?

Incepui să-mi svîcnescă inima.

Eram pe malul lacului.

— Da, o umbră....

— Nu se pôte.... nu mai mîngăiat.... nu țiam sărutat mîna....?

— Vrei să vești?

Și până să dic „nu!“ bătrâna mă luă în brațe și sări cu mine drept în mijlocul lacului.... Ah!... privii în sus.... o mirésă, ca o nălucă albă, se înălța la ceruri.... lumină.... ingeri.... apoi adênc.... întunerec.... adênc....

Și d'atunci nu m'am mai întors la palatul de marmură.

Măsurî împotriva turburării din Rusia. Se cunosc turburările, cari au avut loc nu de mult la Kharkow, în Rusia. Pentru ca pe viitor aceste turburări să nu se mai repete, guvernatorul acestui oraș a luat cele mai energice măsuri: a dat o ordonanță prin care se interzice cu rigiditate locuitorilor de a purta la ei arme de foc, cari nu vor mai pute fi vindute de cât persoanelor cari vor avea o autorizație specială de la poliție. Proprietarii de usine, fabrici și alte stabilimente industriale, sunt datorî să vegheze cu strictețe ca lucrătorii lor să nu fie înșelați de agitatorii revoluționari, nici să nu aibă la îndemână cărți sau broșuri oprite, proclamațiunii sedicioase, etc. In cas când ar observa prezența agitatorilor printre lucrătorii, patronii sunt datorî să informeze poliția și să ia măsuri pentru a asigura pe cât posibil arestarea lor. Ori-ce nesupunere la noul regulament ca și delictul de propagare de svonorî relative la disordine publice în perspectivă, vor fi pedepsite cu amendă până la 500 de ruble și închisore până la trei luni.

Femeile și dreptul de vot în Australia. In anul acesta se va semnala pentru prima oară în istoria lumii faptul, că femeile dintr'un întreg continent își vor exercita dreptul de vot. In Australia sunt 850.000 de femei cari au drept de alege-tor. Din acest punct de vedere ele sunt egal îndreptățite cu bărbații.

„Finul împăratului“. — Foile nemțesei din Viena sub titlul de mai sus aduc scirea, că poliția a arestat dîilele acestea pe baronul Francisc Lerchenfeld, care este originar dintr'o familie de frunte înrudită cu familia regală din Bavaria. Tînărul Lerchenfeld a avut ca nănaș pe însuși Maiestatea Sa. După ce a murit tatăl său, și-a risipit totă averea și ca să-și potă face rost de bani, a făcut mai multe înșelăciuni, până ce poliția a pus mîna pe el.

Băiat cu trei capete. Soția unui locuitor din Nichința (Croatia), numit Covicic, săptămîna trecută a născut un băiat cu trei capete, avînd fie-care capșor câte un ochi. In colo nou-născutul ar fi normal, dăr de la o mână și un picior lipsesc total degetele. La patru zile după nascere, când s'a espedat scirea, mititelul era sănătos și avea apetit foarte mare.

Otrăvire cu sînge dela cal bolnav. Unul dintre profesorii de la Academia de medicină veterinară din Budapesta Dr. Iuliu Szakall, a cădut victimă uneia dintre cele mai grozave otrăvirii. Miercuri profesorul Szakall fiind ocupat cu secționarea unui cal mort de dalac (anthrax), în cursul secționării o picătură de sînge l'a stropit în ochi. Colegii nenorocitului l'au luat îndată în îngrijire, au întreprins tot posibilul pentru a împedeca lățirea otrăvirii sîngelui, în care scop chiar și ochiul inficiat l'au scos, dăr cu tôte acestea puțină speranță e, ca Szakall să scape de mörte, — sciut fiind, că dalacul e una dintre cele mai teribile bóle de vite, și că un mititel picur de sînge din o vită atinsă de această bóla, decă ajunge în sângele omului, cauză mörte.

Concert militar. Mîne, Duminecă în 19 Iulie, concert militar la Gewerbeverein. Intrarea gratuită. Inceputul la orele 8. In cas de timp favorabil, concertul va avé loc în grădină.

La casa de tir va fi în fie-care Marti la orele 7½ sêra concert militar. Intrarea gratuită. Mîncări și beuturi bune.

Care farmacie va fi deschisă? Mîne Duminecă în 19 Iulie, va fi deschisă după amiazi numai farmacia lui Victor Roth din colțul str. Hirschler și str. Orfanilor (Têrgul Straelor), în apropierea teatrului.

Khuen-Hedervary ales deputat.

Ministru președinte actual Khuen-Hedervary a fost ales deputat în Timișóra aprópe cu unanimitatea voturilor. Contra-candidatul său, socialistul Bokanyi, a primit numai 20 voturi.

Se scie, că Timișóra este un cuib vechi al guvernamentalilor. Cu tôte astea, a făcut cea mai rea impresiune între Români, că în deputația ce a mers la Budapesta, ca să ofere mandatul ministrului președinte, au luat parte și protopopii români de ambe confesiunile din Timișóra.

Ori și cine dintre cei ce sunt pentru solidaritatea noastră națională și pentru o procedere conformă principiilor și programului nostru național, trebuie să condamne pasul întreprins de amintii protopopi, Dr. Traian Puticiu și George Trăilă Nimănu nu-i va veni în mînt să facă responsabil de acest pas regretabil pe altcineva, decăt pe cei pe cari îi privește în primul rînd. Și aceștia sunt domnii protopopi înșiși și episcopii lor.

Nu mai cei de la fôia din Arad („Tribuna Poporului“), cari de mulți ani de zile iau în deșert și în bătaie de joc solidaritatea noastră națională, cari în frunte cu vicarul lor fac iluminăție lui Kossuth și temenele celor de la ocărmuire când e vorba de episcopie, și cari sunt gata de altă parte a se lăpăda și de partid și de programul național când e vorba s'ajungă la deputație; nu mai acești politicieni cu doi bani în trei pungii vréu să ne facă pe noi cei de la „Gazeta Transilvaniei“ răspunzători, că protopopii din Timișóra s'au dus cu alaiul mamelucesc să róge pe noul ministru-președinte să le fie deputat.

Va fi d-l Traian Puticiu prietin al diarului nostru, cum dice „Trib. Pop.“, fiind-că e un bărbat, care are capacitatea și are și simțul de a sci apreția un diar, care nu face speculă, nici nu alergă după cai verđi pe păreți; dăr ce are a face acésta cu pasul amintit al d-sale? Decă ne-ar fi întreat, de sigur că nu l'am fi sfătuit se mergică cu deputația la Budapesta. Dăr nu ne-a întreat, póte fiind-că a cetit atăt de mult în „Tribuna Poporului“, că suntem nisce „pasiviști ruginiți“ și că n'aveni prin urmare nici o înțelegere pentru politica de acomodare și de frățietate activistă, ce-o propovăduiesc numita fôie dimpreună cu prietenii, cari acum sunt guvernamentalî, acum se prefac a fi opoziționali, cu gândul că apoi împăcarea are să fie cu atăt mai dulce.

Decă cei dela fôia aradană s'au simțit atăt de neliniștiți și indignați de pasul d-lor Trăilă și Puticiu, de ce,—fiind atăt de puternici cum se laudă,—nu au telegrafiat de-adreptul episcopului la Reichenhall său nu au făcut să se convóce consistoriul dela Arad și să interdică, tot pe cale telegrafică, până mai era timp, participarea protopopului gr. or. la deputația din Timișóra, ceréndu-i să se întorcă imediat acasă?

Cei dela „Tr. Pop.“ ar face mai bine să tacă, când e vorba de „pudorea politică“.

ULTIME SCIRI.

Roma, 18 Iulie. Eri Papa s'a simțit ceva mai bine. Se crede, că a trecut peste crisă, deși slăbiciunea este mare. Doctorul Laponi a đis, că va puté trăi încă câteva luni.

Agram, 17 Iulie. Adă a fost dată jos, în urma unui ordin de sus, tabla cu inscripția maghiară de pe casa edificului căilor fierate Acéstă tablă a fost plicina turburării croate.

Festivitățile din Baia-mare.

In 8 August 1903.

La orele 3 p. m. membrii comitetului „Despărțământului Sătmar-Ugocea“ cu membrii comitetului instituit pentru aranjarea festivităților sociale, plăcă de la hotelul orașenesc la gară spre întempinarea comitetului central al „Asociațiunii“, sub conducerea directorului despărțământului.

La gară se află adunată junimea română din Baia-mare, dame, domnișore, femei și fete din popor. Inteligența din jurul Băii-marî și poporul, aleșii de prin satele vecine.

Comitetul se posteză în semi-cerc pe locul unde va descinde din vagon președintele comitetului central.

Discursul de primire îl rostesc d-l Alexiu Pop.

După aceea imediat se predau președintelui buchete de flori din partea domnișorelor și din partea unui grup de fete de țeranî.

Se ascultă răspunsul președintelui.

Directorul prezintă pe membrii comitetului, notabilitățile, cari vor fi de față și pe onorațorii.

Comitetul de primire și de încvartirare aranjază convoiul până la hotel, unde descinde presiul comitetului central, și de unde se încvartirază óspeții sosiți împreună.

La 8 ore întrunire în restauratele hotelului orașenesc pentru sêra de cunoscință.

La un moment potrivit, în numele Românilor din Baia-mare și din comitat, a despărțământ. Sătmar-Ugocea, d-l Ales. Breban, salută pe iubiții óspeți.

Comitetul se îngrijesc, ca vre-unul dintre d-lor său dintre d-nii óspeți să răspundă.

Musica cântă doine naționale, tinerimea prin un ales al ei, își spune și ea cuvîntul de salutare.

La 12 ore din noapte directorul dă signalul pentru ridicarea meselor, și óspeții se duc fie-care la cvartirul său.

In 9 August 1903.

Biroul lucrăză în permanență, primesce, încvartirază óspeții, pregătesc sala festivă pentru adunarea generală.

La orele 8 dimineța, punctul se începe serviciul divin în biserica română greco-catolică.

Conducătorii actuali ai parohiei se îngrijesc de partea religioasă.

Tinerimea academică, teologică și civilă formeză corul.

La sfârșitul sf. liturgii, d-l Gavril Lazar de Puscăreți ține discursul ocașional, arătînd însemnătatea zilei.

Precis la 10 ore ne întrunim cu toții în sala festivă a hotelului orașenesc.

Se alege o comisiune de 5 membrii, care să invite pe președinte la deschiderea adunării generale.

Președintele își ocupă locul și ține discursul de deschidere.

Îi răspunde directorul despărțământului.

Urméză salutările delegațiunilor dela reuniunile culturale: 1) delegațiunea „Societății pentru fond de teatru român“. 2) delegațiunea „Reuniunii învățătorilor români din colțul Sătmar, diecesa Oradiei-marî.“ 3) delegațiunea „Reuniunii învățătorilor români din colțul Sătmar-Ugocea, diecesa Gherlei.“ 4) delegațiunile „Societăților române culturale din comitatele vecine“.

După răspunsurile presiului urméză constituirea secțiunilor „Asociațiunii“ în ordinea cum va fixa comitetul central programul adunării generale.

După ridicarea ședintei prime, urméză vizitele oficióse, din partea comitetului central și a comitetului despărțământului sub conducerea d-lui Const. Lucaciu: 1) la primarul orașului, 2) la direcțiunea bunurilor erariale, 3) la șeful judecătoriei regesci, 4) la oficiul parohial, 5) la șeful poliției, 6) la onorațorii (precum se va designa).

Directorul „despărțământului“ ca gazda casei pe toți îi invită la banchetul festiv. Acei d-nii óspeți, cari se vor anunța la vreme, la comitetul aranjator, vor fi așezați la masă cu bilet.

D-nii cari, nu se vor anunța, vor sedé, unde vor găsi loc.

Pe timpul banchetului galeria și scena salonului, vor fi deschise, pentru persoane de distincțiune, cari vor puté fi conduse de membrii comitetului aranjator. Prețul unui tacăm 5 coróne.

Toastele la banchetul festiv: 1) Pentru Majestatea Sa — președintele comitetului

central. 2) Pentru președinte și comitetul central al „Asociațiunii“, — Rssimul d-n Avram Breban. 3) Pentru comitat, oraș și autoritățile, cari vor fi de față, — d-l Ales. Pop. Jude la tabla regescă. 4) Pentru toți óspeții în genere, — Constantin Lucaciu. 5) Pentru poporul român, — Lazar Iernea. 6) Pentru femeia română, — Dr. Teofil Dragoș. 7) Pentru reprezentanții pressei periodice, — Ioan Pop din Turț. 8) Pentru vecinii cei buni din Sêlagiu, Chior și Marmăția, amintind cu numele persoanele presente mai marcaute, — Gavril Barbul. 9) Pentru tinerime, speranța națiunii, — Dr. G. Tripon. 10) Pentru comitetul aranjator.

După banchet pauză, excursiune în livada etc....

Biroul în permanență, primesce și încvartirază óspeții, cari sosesc și îngrijesc pregătirea salei pentru concert.

Sêra la 8 ore concert în sala festivă a hotelului orașenesc, după următorul program:

Programa concertului.

I. Corul vocal al tinerimei academice cu piesele: „Veselia“, cor bărbătesc din opera Lucreția Borgia, de Donizetti; „Sai Române sai în joc“, de T. Cernea.

II. Piano-forte, de d-șora: Lucreția Mureșianu.

III. „Santuzza“ din opera „Cavalleria Rusticana“, de Mascagni; „Vals“ din opera „Romeo și Iulia“, de Gounod, cu acompaniare de piano, de d-șora Virginia Gall.

IV. „Rapsodie Roumaine“, de Libicî, piano-forte, de d-șora Valeria Isacu.

V. „Stacatto Polca“, de Richard Mulder, cântată cu acompaniament de piano de d-șora Anuța Oniț.

VI. Cor mixt cu piesele: „Dobrogeana“ și „Rămas bun codrule“, de Mendelsohn.

Pausă.

VII. Cor bărbătesc „Potpouri“ din „Ședătorea“, de Al. Vidu.

VIII. „Doina“ din opera „Mărióra“, de Herman Kirchner, cu acompaniament de piano, de d-șora Anuța Oniț.

IX. Operă clasică de Chopiu, piano-forte, de d-șora Valeria Isacu.

X. „Romantă“, „Doină“, de **, cântată de d-șora Virginia Gall.

XI. Cîntece naționale pe violă de d-nii Alexandru Rus și Basiliu Bașioș.

XII. O arie clasică și alta naționa. cântare de d-șora Lucreția Mureșianu.

XIII. Declamațiune său „Duet“ de domnișore.

XIV. Cor bărbătesc „Ciésul réu“ baladă de Alexandri, musică de Vorobchievici.

Prețurile de intrare: 1) Locurile de distincțiune: 6 coróne de persoană; 2) Locurile clasa primă 5 coróne de persoană; 3) Locurile clasa doua 4 coróne de persoană. 4) Locurile de clasa treia 3 coróne; 5) Locurile de stat 2 coróne de persoană; 6) Galeria 4 coróne.

Bilete de familie nu se liberéză.

Programul concertului se va distribui sêra la cassă.

In pauză va cânta capela lui Christof din Bistrița.

După concert, cină comună „a la carte“ în restaurantele hotelului.

Din ședința comitetului aranjator, 26 Iunie 1903.

Dr. Vasile Lucaciu, secretar. George Șuta, director.

10 August 1903.

La 10 ore din dî ședința a II: Raportul comisiunilor. Disertațiunile. Propunerile. Inchiderea ședintei. La discursul de închidere al presidentului va respunde... (?)

După ședință excursiune în corpore la livada: „Séchényi“, unde se va lua prânț în comun „a la carte.“

Sêra la 8 ore bal. Prețul de intrare de persoană 2 cor.

Invitări la persoană nu se fac, ci numai pe calea diaristică prin comitetul aranjator.

Ordinea dansurilor se va distribui sêra balului prin același comitet.

11 August 1903.

Secțiunea pentru aranjarea excursiunilor va face programul său, care se va notifica stimatiilor óspeți în zilele adunării generale.

Din ședința comitetului Baia-mare 26 Iunie 1903.

Dr. Vasile Lucaciu, secretar. George Șuta, director.

Ce vor socialiștii?

— **Părerile unui meseriaș român.** —

On. D-le Redactor!

Vă rog să dați loc în prețutul d-vostre jurnal acestor rânduri.

După mult timp de gândire și după experiență am venit la convingerea, că e necesar, ca lumea noastră să judece asupra urmărilor ce pot isvorî din măsurile luate de tinerii băieți de la 16—18 ani și „socialiștii.“ Nu știu, eu sunt, ore greșit s'au alții sunt prea încântați de multele promisiuni fără temelie pe care le-am ascultat ore întregi la adunarea lor, la care chiar omeni culți și inteligenți au luat parte și și-au dat unul câte unul părerile.

Ca meseriaș-măestru, — nu însă ca copil, care se ia după mușce, ci ca om în etate, ca om umblat prin străinătate, unde m'am perfecționat într'un curs lung de ani de-a rândul, fiind peste 35 ani meseriaș — am trăit timpuri și bune și rele, deră aș vedea, că merg toate spre mai rău, nu scăpăm de una și ne vin cu toptanul alte greutăți și alte rele.

Încă din mica mea copilărie aușiam pe bătrânii noștri zicând, că va veni un „anticrist“, vor veni niște omeni cu botul de oțel, cari ne vor încanta și ne vor lua mințile, ca să-i sprijinim pe ei, ca să ne mănânce bunul și sudorea noastră, și noi să fim mai iobagi și adogai.

Nu merg mai departe, că a venit timpul și acuma este, căci vedem cum tinerii băieți meseriași cu mintea lor necoptă alergă în brațele nemiloșilor, ca să-i momescă și să-i seducă, că-i vor înălța la ceruri fără scară. Am și tineri necopti, căci nu am vădit nici măcar unul dintre ei omeni făcuți, omeni în etate, cari să știe deosebit binele de rău, ba sunt mai toți cari nu știu ce va să zică *socialism*, ci merg orbesce și suferă bătăi, de ei singuri nu știu pentru ce.

I-am vădit adunându-se cu cocarde roșii la piept, pe cari sta scris în trei limbi: ungurească, nemțescă și românească „cerem dreptatea poporului.“

Vrei nu vrei, trebuie să stai încremenit la aceste cuvinte: cum de dă ei formă poporul? Și ei cer dreptatea poporului, lefură mai mari și ore de lucru reduse, după cum vor ei. Dumneșeu poate să facă minuni, deră altul nu, și nici că are de unde, și dela cine, și pentru ce. Léfa o capătă fie-care după cât lucrează, și mai mult după cât merită. Léfa i-se dă funcționarului statului, căștig are particularul, toate cad în gâtul poporului. Un fabricant poate să mărescă plata lucrătorului, însă tot pe gâtul poporului cade, căci trebuie ca să cumpere marfa mai scumpă fabricantul nu poate pierde nimica, ca și statul.

Vai însă de micul măestru, care trebuie să asude de dimineața până seara și să nu-și numere orele, ci să-l apuce atât dimineața, cât și seara în lucru. Au nu vedem cu ochii, cum fabricile sunt chiar de guvern ajutate și sprijinite, pe când tu, ca măestru, ești persecutat și concurat de toți, chiar și de aceia, cari mai eră alaltăeri umblau cu sacul de grăunțe la spate etc. etc. Vin și iau în anteprișă și conduc meseria ta, pe care a-i învățat-o, și el trage folos după libertatea de meserie, cu un cuvânt îți ia pâinea din gură, căci astăzi cu banii poți face ce vrei, așa este legea de meserii.

„Socialiștii“ noștri cer reducerea orelor de lucru, însă își uită, că mulți, foarte mulți ar lucra mai multe ore, însă nu le au, căci nu este de lucru.

Eu așa știu, că de lucru n'a murit încă nimenea, știu că în timp de 35 ani am muncit, în continuu de dimineața până seara, și astăzi în etate înaintată, aproape bătrân, nu știu ce este bóla. Știu, că cu cât lucrez mai mult, cu atât sunt mai sănătos; știu, că nu lucrul obosesc pe un muncitor, ci neodiha și crailcurile de noapte și chiar și cele de zi; știu, că cetele și bătăile și omorurile cele multe nu vin din lucru, ci din timpul pierdut și nefolosit; știu, că întărirea brațelor și a corpului unui tiner nu se câștigă prin trândăvie, ci prin lucru; știu, că pe timpul meu

la fabrici au redus lucrătorilor câte o oră dimineața și seara. Nu că lucrau prea multe ore pe zi, ci cuartirul lor era foarte depărtat de fabrici și trebuia să umble pe jos ore întregi până veniau la lucru, căci umbielul cel lung îi obosia pe lucrători, de erau totă ziua slăbiți la muncă. De aceea sunt reduse orele de lucru pentru lucrători în Anglia, Franța și în toate orașele mari, căci nu pot toți lucrătorii să-și procure velocipede, sau să plătescă la tramvaiuri, ci sunt siliți de sărăcie să umble pe jos.

La noi însă nu avem distanțele acele mari de ore întregi, ci distanțe mici, ba nici de loc, și erăși pe timpul meu nu erau fabrici în orașe mici și trăiau mai mulți măestri și mai mulți lucrători. La un lucru mai mare se învoiau mai mulți măestri și luau lucrarea, eră pe lângă ei trăiau sute de lucrători. Astăzi o fabrică ia o lucrare; cât ar lucra de ce măestri cu altă sută de lucrători pe lângă ei, însă fabrica o lucrează cu un conducător și 5—10 lucrători, tot cu aceleași prețuri, ca și măestri de sine stătători. Ce se va face acum un măestru mic cu 3—4 lucrători, decât ar fi silit, ca să plătescă lucrătorii cu cât nu merită, pe lângă darea cea mare și lucrul neplătit și de multe ori și tras pe sfăr. Ar trebui bietul măestru, ca să nu mai aibă nici noaptea odihnă și condamnat la muncă silnică, în veșnicie și sărac, că nu are de unde îi rămâne, nu pensie la bătrânețe, deră nici o bucățică de pâine la zi.

Îmi aduc aminte de timpurile „zunțurilor“, adevărată lege de meseriaș; lucră orele fixate, învățai meseria bine, nu eșiai calfă până ce nu arătai probă că meriți ca să fi calfă, printr'un obiect, făcut cu mâna. Ca măestru tot asemenea.

Astăzi lucrul este întors; ai învățat meseria sau nu, te face calfă numai să umblă toate serile regulat la școlă și să puni bóbe de sămânță sub catedra profesorului ca să cadă jos și să rătă de el; după doi trei ani cafele de ași se însoră, se fac măestri, căci de soldați nu sunt apăți. În timpul meu lucram foarte mult și eram cu toți voinici, la asenare cam rar scăpa vre-unul, pe când astăzi abia pot comisiunile să alegă din tinerii, cari pretind lucru puțin și pețererii multe. Ei devin neapți de lucru prin trândăvie.

Apoi ce vor tinerii și socialiștii? La astea toate ei nu se gândesc, nu se gândesc, că și ei au să devină odată măestrii cu multe griji și necasuri. Vor regreta ei, atunci însă va fi târziu când se vor gândi la neghiobia făcută fără cap pentru ruinarea viitorului lor prin zile perdue fără de nici un folos. Ei gândesc, nenorociții, că folosul lor este să scotă deputați, pe doi sau trei, cari să ridice amăn-oúe mâinile la vre-o propunere în dietă, însă nu spre folosul meseriașilor, ci numai lor să le meargă bine și să ia léfa cea mare tot de pe spattele celor cari l'au pus în pâine.

Deșteptați-vă și vedeți-vă de meseria voastră, voi care ați învățat-o, și nu umblați ca să puneți sare în oada ciocărliei, care cântă așa de frumos, ca să o prindeți, și vedeți-ve de munca voastră cinstită, căci și Dumneșeu numai atunci are să vă ajute.

Brașov, 3 Iunie 1903.

Al d-vostre cu multă stimă:

I. G. Coliban.

Sfaturi bune.

Rebrișóra, 15 Iulie 1903.

Onorată Redacțiune! În ziua ss. apostoli Petru și Pavel, fiind în biserică aproape tot poporul de față, după săvârșirea sf. liturghii, preotul nostru, în mod instructiv și convingător, prin exemple a atras atențiunea poporenilor săși asupra folosului ce-l poate aduce economului pomăritul, acest însemnat ram de economie. Îndemnă pe părinți a planta în copii, încă din frageda lor etate, dragostea cătră acest ram de economie și a desvolta în ei simțământul de oinoscință, cumcă un copil, care rupe și numai o singură créngă, aduce părinților săi o astfel de daună, ca și când aruncând o bâta, ar rupe un corn de la boul său vacă tatălui. Ba mai mult, pentru-că bou său vacă nu poate avea ori cine, fie cât de sorman.

Prilegiu la această învățătură a dat preotului abuzul ce tineretul nostru îl face bătând noaptea grădinile, rupând și stricănd fără considerație, — un abuz acesta, care-l găsim aproape în întregă valea Someșului.

Tot cu această ocaziune preotul nostru luând prilej din împărțirea unui circular episcopesc, din care apare că ministrul Wlassics îndemnă toate organele de instrucțiune a lucra energie contra alcoolismului, dete o strașnică admoniare credincioșilor săi, cari ar abusa prin beutură: „D-vostre de câte ori plătiți bani pentru s-ta biserică, vă plângeți de multe necasuri și neajunsuri! — Mă mir cum în mijlocul atator necasuri, toate cărciumele din sat în Dumineci și sərbători sunt pline, îndesate de omeni! Feciori tineri, cari nici nu ar trebui să știe ce este cărciuma, băeți de 12—15 ani îi veți morți de beți și cu țigări în gură! Sunteți coplesiiți, cuprinși de străini până acuma, ce va fi din copiii d-vostre!“ etc. etc....

Toate aceste învățături sunt bune și frumoase. Ele influențează mult asupra ascultătorilor: deră ce folos, efectul lor ține numai între cei 4 păreți ai bisericei! De câte ori am mai avut ocaziune a așii din gura preotului nostru astfel de admoniuni! De câte ori a rostit în biserică cuvintele: Iubiții mei, grijiți! Vă cuprind străinii de neam și de lege, și va veni timpul că vă vor blăstema copiii în morminte! Deră îndesat! Ele influențează adenc în biserică, eșind însă bietul om afară, pe tot pașul îl întimpină o cărciumă. (În Rebrișóra 10—12, și etate și neartate). Prins de ocaziune și intrat odată în cărciumă, uită sormanul om, că ce a și preotul în biserică.

Drept aceea, aici trebuie să caute ministrul Wlassics cauza bólei, decât vră să o lecuască, să caute modalitatea a-se restringe numărul cărciumelor pe sate, a-se pedepsi aspru cărciumele orbe (ascunse), cari ascund o multime de fapte de imoralitate și obiecte furate, lucră în detrimentul însuși al erariului, corup poporul contribuente și ele însăși nu plătesc nici o dare.

Tot prin mijlocirea cărciumelor se face mare abuz pe sate și față de legea de repaus. În legătură cu cărciumele pe sate, stau și unele bolte (case de geșeft-uri) în cari, comunicându-se cu cărciumele deschise în Dumineci, prin uși ascunse — se fac tot felul de țerguri și nu se observă repausul prescriș de lege.

D-l protopretor Zoltán Lászlo din Năsăud, decât voescă a da dovadă despre binele ce-l vră cercului său, cu nimic n'ar pute dovedi acesta mai lămurit, decât decât ar da un ordin aspru pentru întreg cercul său de administrație, ca în Dumineci și sərbătorile recunoscute în lege, cărciumele pe sate să fie închise ziua întregă. — Când însuși ministrul voescă acesta — ce-i poate sta în cale? Câte escese de liniște și fărădelegi publice s'ar stărpi prin acesta! Cât folos pentru bietul popor din ținutul acesta! Cei mai de aproape de d-l protopretore, ar face bun serviciu influențând asupra-i și mijlocind o dispozițiune atât de salutară ca acesta.

Un Rebrișorean.

Esposiție de oi în Poiana-Sibiului.

Cetim în „Telegraful Român“: „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“, care are de scop propășirea economică a Românilor din comitatul, Sibiului a creșut sosit timpul a-se da o deosebită atențiune economilor de oi, și spre acest scop a decis aranjarea unei esposiții de oi în Poiana pe ziua de 10 l. c.

Acastă zi a fost așteptată cu mare bucurie din partea locuitorilor din Poiana și jur, mai ales anunțați fiind, că reuniunea de agricultură va fi reprezentată prin demnul ei president, d-l profesor seminarial D. Comșa și zelosul secretariu, d-l V. Tordășianu, eră reprezentant al comisiunii economice comitatense va fi d-l H. Manșesius, prim-pretorul cercului Mercurea.

După o mică paușă, la timpul stabilit în program, d-l president deschide esposiția și însoțit de juriul ales din comitele Poiana, Rod și Jina esaminează cu scrupulositate fie-care grupă de oi espusă,

și fie-care membru al juriului își face notițe în scopul premierii.

Examinarea a durat mai bine de 3 ore.

Aprópe de orele 2 s'a întrunit juriul pentru a decide asupra premierii.

În considerare, că este prima esposiție în felul acesta și ast-fel esponenți nu au fost pré mulți, și pentru încurajarea economilor de oi, s'a decis să se premieze în raport cu calitatea oilor espuse, toți esponenții în număr de 36, numărul oilor espuse aprópe 200.

În bună înțelegere, fără părtinire s'a designat fie-cărei grupe de oi, berbec și miei, premiul meritat.

Se invită toți esponenții în una din salele școlii, unde, după o mēdușă vorbire din partea presidentului, se pucește la împărțirea premiilor în suma de 200 cor., pusă la dispoziția reuniunii din partea comisiunii economice a comitatului Sibiului.

Cu acest prilegiu s'au înscriș ca membri ai reuniunii 14 inși din Poiana, aprópe toți economi de oi, membrii inteligenței fiind deja de mai înainte trecuți în registrele reuniunii...

Convocare.

Membrii fundatori, pe viată, ordinari și ajutatori din despărțământul „Zernești“ al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se convocă la adunarea cercuală pe ziua de 2 August st. n. în comuna Tohanul-vechiu la orele 2 p. m. în sala edificiului școlar.

Ordinea de zi: 1) Deschiderea adunării prin president. 2) Raportul despre activitatea comitetului cercual. 3) Inscierarea de membrii noi și incassarea taxelor. 4) Revisiunea rațiocinului pe 1902. 5) Statorirea budgetului pe 1903. 6) Cetirea dispozițiilor, ce se vor presenta cu 3 zile mai înainte la directorul despărțământului. 7) Alegerea delegaților pentru adunarea generală de la Baia-mare. 8) Eventuale propuneri. 9) Includerea adunării.

Se invită la această adunare mai ales poporul de la sate și toți doritorii de înaintarea culturală a lui.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului, ținută în Zernești în 8 (21) Iunie 1902.

Dr. Iancu Meșianu,
președinte.

Ioan Vodă
notar.

Literatură.

A apărut:

Discursuri, autonomia bisericească, Diverse de Dr. Augustin Bunea, canonic metropolitan. Blași 1903. Tipografia seminarului archidieceșan. Preț 5 coróne. România 6 lei.

Cartea acesta cuprinde pe 140 pagini 12 discursuri rostite de învățatul canonic și mare orator, la mormintele unor bărbați fruntași români ca: Barițiu, Baronul Ursu, Iacob Mureșianu etc. Despre discursurile acestea profesorul de universitate N. Iorga din Bucuresci a și mai deunădi într'un cerc intim, că sunt atât de frumoșe, încât decât s'ar întâmpla să moră, ar dori să moră la Blași, ca să-i rostescă și lui d-l Bunea un discurs funebru. — Restul până la pag. 522 cupriade mai multe articole cari apără independența gimnasiilor noastre confesionale, dreptul de a alege metropolit la Blași, precum și un studiu important asupra autonomiei bisericesci, începând din timpurile cele mai vechi. În curând sperăm a reveni mai pe larg asupra acestei cărți a d-lui Dr. Bunea.

„Visuri de noroc“, de Zaharie Bărsan. Un dragălaș volum de poesii apărut în „biblioteca Sămănătorului“ la institutul „Minerva“ din Bucuresci. Volumul conține 17 cântece și 34 de alte poesii, din cari cea mai mare parte au fost publicate pentru prima oră în „Gazeta Transilvaniei“. Adunate la un loc, își fac impresia unei grădini, în care fiecare poezie reprezintă câte o floră mirositoare. În curând va apăre o recensiune asupra acestui volum. De ocamdată atragem atențiunea publicului asupra lui. Se află de vëndare la „Minerva“, Bucuresci, str. Regală 6. Preț 2 lei. În Brașov se vinde la librăria Ciurcu cu preț 2 coróne.

Eserciii gimnastice în școlile elementare române, de Iosif Aron, învățator. Se află de vëndare la librăria Ciurcu, Brașov. Preț 20 bani.

A p e l.

Nisuița manifestată în decursul anului trecut de-a înființa pe lângă școala noastră română din comuna Recea (com. Sătmár) și o bibliotecă școlară-poporală, isvorăscă din recunoșterea unei lipse mari. Toți cei-ce se ocupă cu educațiunea tinerimei său se interesază de această cauză nobilă, știu, că a devenit una dintre cele mai insistente necesități ale timpului, de a sări întru ajutorul poporului și în ceea-ce privește nutrețimentul său spiritual. Încă anul trecut am început a face pașii necesari întru realizarea scopului de-a înființa biblioteca școlară. Mijlocele materiale ne lipsesc cu totul. Comuna noastră curat românescă, numără la 900 suflete. Locuitorii (majoritatea) sunt ȕilerii pe la viile Băii-marî; și în lipsa mijlocelor materiale, — ideia comună a noastră, — toți locuitorii încep a-o desprețui, vĕdĕnd, că în loc să ne pótă ajuta întru înființarea bibliotecii, abia își pot câștiga pâinea în fie-care ȕi, pentru dĕnșii și copiii lor. Trebuința înființării bibliotecii e neîncunjurată la noi în Recea, deore-ce școlarii obligăți de-a frecventa școala în număr de 180 cu cei repetiționali, cunoscințele câștigate în școlă și-le-ar îmúlți prin cetirea cărților bune primite din bibliotecă, chiar așa și poporul.

Așa-dér, îmi iau îndrăsnelă, în numele comitetului și a întregii comune a apela la marinositatea publicului mare român, la on. librării români, la on. autori și editori, bărbați literari și tipografii diecesane, — să binevoiescă a-ne dăruii pentru înființarea bibliotecă școlară unele opuri, cărți istorice, morale, narațiuni, fabule instructive; ér Onorații Redactori ai revistelor, luând în considerare starea miseră a poporului nostru, să neridice nimbul bucuriei cu trimiterea unei foi potrivite poporului nostru; sprijinindu-ne întru ajungerea scopului prea mult dorit, la care de decenii am oftat.

Bine primite oferte, cari se vor publica, sunt a-se adresa subscrisului.

Recea (Lénárdfalu) p. u. Nagybánya.

Cu distinsă stimă:

Ioan Forumb,
învĕț. rom., secretar.

Preotul și igiena.

„In fie-care comună“, ȕice marele poet și filosof frances A. Lamartine, „este un om, care este al tuturor, pentru-că al tuturor este părinte sufletesc; care este chemat ca martor, ca sfătuitor său ca agent în toate actele cele mai solemne ale vieții civile; fără care nu se pôte nicĭ nasce, nicĭ muri, care ia pe om de la sinul mamei sale și nu-l lasă decât la mormĕnt; care binecuvĕntază său sfĕntesce lĕgănul, patul căsniciei, patul morții său scriul; un om pe care copilașii se obicinuesc a-l iubi, a-l asculta și a se teme chiar de el; pe cari necunoscuții îl numesc *părinte*; la picioarele căruia creștinii merg a depune mărturisirile lor cele mai ascunse, lacrimile lor cele mai fierbinți; un om care, prin starea sa, este mângăetorul tuturor durerilor sufletului și ale corpului, care vede pe cel sĕrac și pe cel bogat bătĕndu-i la ușe, rĕnd pe rĕnd: cel bogat pentru a lăsa acolo milostenia în ascuns, cel sĕrac pentru a o primi fără a se rușina; care ne-fiind din nicĭ un rang social, ține

de o potrivă de toate clasele; de clasele de jos prin vieță sĕracă; de clasele de sus prin educația, știința și înălțarea simțemintelor cu cari îl imobiliză religionea creștină; un om, în fine, care scie toate, care are dreptul de a spune toate și al căruia cuvĕnt are înriurire asupra tuturor inimilor....

Acest om este preotul“.

Ca preot știu că, pe lângă înțâia chemare ce are preotul ca propovĕditor și susțitor al sfintei noastre religii străbune, a doua a sa chemare este de a fi primul și cel mai puternic agent sanitar, decât ar fi bine pregătit și decât el și-ar da bine sĕma de importanța acestei cestiuni, — la din contră însă din primul agent sanitar devine primul agent de stricăciune.

Sĕ între de bună voie preoții în luptă, căci lucrând astfel se vor arăta vrednici de chemarea lor ca preoți și vrednici de a purta numele de Români.

Sĕ vedem, care ar fi activitatea sanitară a preotului, însoțind pe om de la lĕgăni și până la mormĕnt.

Prima veste despre venirea pe lume a unui copil ne-o aduce moșă, care vine pentru sfĕntirea apei. Etă un prilej de a da povețe sanitare acesteia. Șe scie că multe femei, fără nicĭ o pregătire, murdare, cu mâinile crepate, aspre, cu unghiile cât toate ȕilele de marĭ, umplute cu tot felul de necurătenii, sunt chemate de sătence a le servi drept moșe.

Sfătuesce dĕr, iubite părinte, pe asemenea moșe, să fie cât se pôte de curate, atât la îmbrăcăminte cât și la mâni: să-și taie unghiile și să și le curețe; să se desinfeceteze cu acid fenic diluat, în lipsă să se spele bine cu săpun. La casuri grele de nacerĭ, să trimită cât mai în grabă după moșă plășei. Pe lehuze să nu le ție nescăldate șese săptămăni, cum au multe rĕul obiceiă, ci să le scalde bine cu apă caldă îndată după ușurare, asemenea și pe copil. Sĕ nu lase lehuza să zacă jos pe pământul rece și din casă să nu iasă până la 6 săptămăni, decât prea puțin și cu multă îngrijire.

La botezul copiilor, să se bage de sĕma a se spăla cristelnița și a se schimba apa la fie-care copil în parte. Botezând mai mulți copii în aceeași apă, să pôte întĕmpla să se molipsescă unul de la altul de diferite bōle de pe piele. Facem astfel un mare pĕcat, căci dăm celui sănĕtos vre-o bōlă ce-i pune în pericol vieță, său de care va suferi totă vieță. Baptisteriile său cazanele de botezat, să fie bine spălate și tot-dĕuna cositorite, decât sunt de metal.

Lingurița de împărtășit să se desinfeceteze după fie-care împărtășanie, altfel facem a se lua bōla din gura unuia și a o da la altul. Cel mai bun mijloc și cel mai practic de desinfecat, este să arȕi bine lingurița la luminare.

Sĕ nu se ștergă cu epitrafirul gura celor celor ce se împărtășesc, după cum am vĕdut la mulți preoți, certându-se astfel și cu igiena și cu cele sfinte.

Când bântuie epidemii în parochie, preotul să se desinfeceteze tot-

dĕuna când plĕcă și când vine acasă; altfel se aduce bōla în tot satul; căci preotul ia bōla dintr-o casă și o duce într'alta, el fiind singurul om ce intră în casa bogatului ca și în a sĕracului.

La îngroparea morților, pe lângă desinfectare, să se facă fum mult de tāmăie, fumul este de asemenea un bun desinfectant.

Plecând cu botezul, preotul are bună ocaziune de a face și o inspecție sanitară. Unde bagă de sĕmă, că e necurătenie, să caute a încredința locuitorii că murdăria casii, a curții și neaerisirea odăilor îi omoră. Preotul, la nevoie, pôte spune femeilor, a căror case și îmbrăcăminte sunt murdare, că nu va mai veni cu botezul, de va mai găsi tot atăta necurătenie.

Din aceste puține puncte, se pôte vedĕ cât ar fi de întinsă activitatea preotului.

Nimeni nu pôte face mai mult bine său mai mult rĕu omĕnilor decât dĕnsul, după cum indeplinește său nesocotesce înalta sa misiune socială. Și mă mir cum de până acum nu s'au luat astfel de mĕsurĭ ca să se cheme la luptă toți cei-ce pot lupta...

(„Alb.“)

Pr. Alex. Miculescu.

Spiritul de familie.

Cuvĕntul: „Spiritu de familie“, are o întrebunțare anumită și însemnăză nu numai spirit de tovarășie, ci mai mult, spiritul de familie isvorește nu numai din tovarășie numită căsĕtorie, ci și din dragostea, care unesce membrii familiei, și din stima reciprocă dintre acești membrii, și din instinctul lor pe păstrare și de împreună propășire.

Familia e cea mai veche și mai firĕscă tovarășie în lume pe care se razimă existența acesteia.

Intr'o familie toți au în vedere folosul tuturor membrilor săi, pentru-că toți se iubesc și toți au parte la binele comun.

Nu e nicĭ unul din membrii săi, care să nu contribuie într'un chip ȕre-care, după puterile sale, după inteligența sa, după însușirile sale particulare, la propășirea familiei: unul face acĕsta, altul face acĕlea; însă acțiunea fie-căreia folosește tuturor și acțiunea tuturor profită fie-căruia. Fie avere multă său puțină, se împarte frătesce, nicĭ o deosebire în căminul domestic. Nu pôte să se vadă aci de-o parte fōme, de altă parte imbelșugare.

Cupa ce Dumnezeu a umplut-o aci din darurile sale, trece din mână în mână, gustă dintrĕnsa și bĕtrănul și copilul, și care nu mai pôte suporta ostĕnla, și acela care vine din câmp cu fruntea obosită de sudore, toți îmōie aci buzele lor.

Bucuriile membrilor familiei, suferințele lor, sunt comun. Decă unul este infirm, decât unul este bolnav, decât cu vĕrsta el devine incapabil de muncă, ceilalți îl hrănesc și-l îngrijesc, astfel ca nicĭ-odată să nu fie părăsit.

Tata, mama, copiii, frați, surori, ce pôte fi mai sfânt, mai dulce ca aceste nume! cum ȕice Lamennais.

Toate virtuțile casnice au isvodul lor în spiritul de familie Așa-dér încă-odată: Ce este spiritul de familie?

Este totalitatea relațiunilor de rude-nie ale rudelor între dĕnsele; este un geniu special, născut, care prin nimic nu se pôte nimici, care pune în mișcare toate resorturile inimei și ale minței pentru bunul

traiu al tuturor din casă, eșți din același sânge. Spiritul de familie este instinctul, care ne alipesce prin sentiment și prin datorie, e acela care ne a dat existența îngrijindu-ne. Spiritul de familie e focul sfânt al devotamentului, al ordinei, al iubirii, într'un cuvĕnt al carității aplicate la rule, cari ne sunt așa de scumpe. Spiritul de familie este o putere providențială, care lucrează în sufletul nostru, cum sōrele lucrează în natură: este pârghia minunată a esistenței noastre morale.

E spiritul de familie, care face un bun tată; care face o bună mamă, bunĭ copii, bune rude, c'un cuvĕnt este spiritul de familie, care face din casa părintesă un focar de fericire casnică, un isvor de bunățăț, care nu se mai întilnesce în nicĭ o altă întovărășire în acĕstă lume.

Mama trebuie să aibă în cel mai mare grad spiritul de familie, acest resort minunat, care lucrează tot-dĕuna și e baza tuturor virtuților casnice.

Mama este, care trebuie să facă a se nasce în familie spiritul de familie, întrebuințându-l a nu se stinge nicĭ-odată.

Inima unei femei este capo d'opera naturii, a ȕis un mare scriitor. Acest frumos cuvĕnt n'are nimic esagerat întrĕnsul pentru ori-cine a studiat rolul perfect al femeii în familie.

Pôte că nicăiri ca în familie proverbul: „Unirea face țaria“, de aceea spiritul de familie este sufletul familiei, este legătura nevĕdută, secretă, care garantăză pe aceia contra tuturor primejdiilor, a nu se descompune, a nu se desființa.

Sĕ facem a se pĕtrunde și țĕrancele noastre de acest mare adevĕr, spiritul de familie, înțelegându-l și prin minte, cum îl înțeleg astăȕi prin instinct pentru a lucra și mai mult la buna propășire a membrilor familiei, știind dĕnsele a ține viu și cald și permanent acest spirit, care e disciplina familiei.

(„Gaz. Tĕr.“)

Ioana N.

MULTE ȘI DE TOTE.

Increștinarea unui Turc.

În comuna Ciurea jud. Iași există o societate „Albina Ciurei“ care nu demult a sĕvĕșit un act de totă lauda și demn de o deosebită atențiune.

Un Turc în vĕrstă de vre-o 64 ani servind ca lucrător colonist permanent la C. F. R. — linia Ungheni — timp de 18 ani, a venit în contact cu preotul paroch din comuna Ciurea unde își avea domiciliul și necontenit a fost sfătuit să îmbrățișeze creștinismul, șplucându-i-se frumoșele învățături ale acestei religii.

Vecnicile stăruințe ale preotului N. A. Popovici, precum și un alt motiv secundar îl determină în fine să se creștineze. Etă acest motiv:

Acest Turc, numit Ahmet Ali, strînsese o sumă de vre-o mie de lei și vĕdĕnd ce bine funcționează banca populară din Ciurea, și-a exprimat și el dorința ca să-și depue banii aci spre fructificare. Comitetul administrativ al societății i-a răspuns, că după statute, numai creștinii ortodoxi pot beneficia de acest drept și că decât se boteză, atunci de drept să pôte inseri ca membru.

Turcul primesce, preotul paroch face formele pentru chiriarchie și după a catehument de câte-va luni, se alese ȕina de 23 Aprilie spre a primi botezul.

Toți membrii societății au contribuit cu câte 1 leu și 50 bani spre a asista toți ca nași, avĕnd fie-care câte o luminare de

Magazinul de mătăsărie

Szénásy, Hoffmann & Cie

Budapest, IV., Bécsi-uteza 4.

In continuu este asortat cu cel mai mare și frumos deposit de Mătăsării, Catifee, Dantele, Panglici și articole de garnitură.

Este de obște cunoscut, ca numai la firma de sus se pot căpăta cele din urmă **novități de mătăsării** pentru Bluze și Toalete. Desenele și calitatea sunt exclusiv pentru firma de sus produse și numai acolo se capătă.

PREȒURĖ UFTINE ȘI FIXE.

— Mostre la cerere se trimit gratis. —

cără curată. Ziua sfântului Gheorge fu măreță în Ciurea. Toți membrii purtau cocarde tricolore la piept. Localul școlii unde s'a oficiat botezul a fost splendid împodobit cu ghirlande de stejar, cu corone de flori de liliac și cu liliac și cu tricolorul național.

La orele 2 din și s'a administrat taina botezului catehumenului de protoereul județului Iași Icon. C. Stamate asistat și de alți clerici.

Asistenții erau entuziasmați de splendoarea și măreția actului ce se săvârșea și nu sciau cum să mulțumescă mai bine și mai calduros lui Dumneșcu pentru fericirea ce le-a rezervat, de a vedea realizat acest vis al satului întreg.

Primul naș a fost preotul N. A. Popovici, care l'a și convertit, împreună cu fiica sa.

La această solemnitate a asistat întreg satul îmbrăcat în haine de sărbătoare. — Noul creștin, căruia i-s'a dat numele de Gheorghe, er pronumele de *Albina Ciurei*, era îmbrăcat în costumul național românesc.

După solemnitate s'a servit o masă comună la tot publicul întocmai ca în primele timpuri ale comunității creștine.

Cum a fost crescut Victor Emanuel.

Să nu se credă, că fiul de regi sunt scutiți de micile neplăceri ale învățării. Proba ne-o dă actualul rege al Italiei, *Victor Emanuel*, cu care, guvernorul său, colonelul *Osio*, era extrem de sever.

După cum primise ordinul, el creșcă pe moștenitorul tronului cu cea mai mare severitate.

Prințul se scula în fie-care dimineață la ora 6, își făcea baia, sorbea o cescă cu supă, și fix la ora 7 luă prima lecție.

Dacă cumva se întâmpla, ca prințul să întârzieze, atunci i-se suprima supa, dăr baia în ori și ce cas trebuia să o facă.

Colonelul *Osio* dăduse ordin profesorilor însărcinați cu instruirea prințului, să fie cu el cât se poate de hotărâți. Dacă prințului îi cădea creionul său condeiu, trebuia să se aplece el singur să și-l ridice.

Colonelul chiar, dădea el însuși exemplul unei asprimi care mergea până la exagerare. El cerea ca prințul de Neapole, actualul rege al Italiei, să-i asculte dojenile, în picioare, cu călcăiele lipite, și cu ochii fixi asupra directorului său.

Colonelul nu-l cruța, i-o spunea de-a dreptul:

„Să scii, domnule, spunea colonelul elevului său, că un măgar este tot măgar, fie el al unui cismar, ori al unui rege!”

După ce vorbia astfel, guvernorul pă-răsia oadaia, trântind ușa și făcându-și pinteții să sune.

În fie-care dimineață, Victor Emanuel și mentorul său erau călări.

Efectul acestei creșteri se vede. Regele Victor Emanuel este o pildă vie pentru supușii săi. Activitatea și vioiciunea lui sunt admirate și imitate de supușii săi.

Tot astfel este crescut și prințul României Carol.

De la săracie la bogăție.

O femeie foarte săracă din Petersburg, văduva Tuba Piterman posedă un bilet de loterie pe care l'a depusese la Banca Brodski. Biletul îi fusese dăruit de un frate al ei și dânsa nu se mai gândia aproape de loc la dânsul, continuând a trăi în mizerie, împreună cu cei trei fii ai ei, cu o pensioară de 125 fr. pe lună, când casierul bancei, esaminând lista numerilor eșite și aceea a biletelor depuse acolo, găsi că sermana Piterman câștigase primul premiu.

Casierul alergă la văduvă și de tână ca bucuria să nu o ucidă, îi spuse, că câștigase 500 de ruble. Văduva era deja foarte mulțumită de acest câștig, când casierul creștă nemerit de a adauga un zero: 5000 de ruble. Incetul cu incetul ajunse până la 75 mii ruble; dăr nu îndrăzni să mērgă mai departe și trimise pe văduvă la Bancă, unde în fine ea cunoscă ade-vărata cifră: câștigul era de 200 mii ruble, adică o jumătate milion de corone.

Domnii abonați, cari cu 1 Iulie v. nu și-au reînnoit încă abonamentul, se binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a ziarului.

De ađi începând nu vom mai espeda fôia celor ce nu și-au re'nnoit abonamentul.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“

Calendarul săptămânei.

IULIE. (1903) are 31 zile. CUPTOR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dom.	6 C. p. Sisoie cel m.	19 Aurelia
Lun.	7 C. Toma și Acat.	20 Prof. Ilie
Marți	8 † S. m. Procopiu	21 Prof. Daniel
Merc.	9 S. m. Pancrațiu	22 Maria Magd.
Joi	10 S. 44 m. de Nicop	23 Apolonia
Viner	11 Sf. m. Eufemia	24 M. Cristina
Sâm.	12 M. Procol și Ilar.	25 † S. ap. Iacob

Têrgul de rimători din Steinbrach.

Starea rimătorilor a fost la 14 Iulie n. de 48,580 capete, la 15 Iulie au intrat 651 capete și au eșit 814 capete, rămânând la 16 Iulie n. un număr de 48,417 capete.

Se noteză marfa ungruscă: veche grea dela 104—106 fil. tînără grea dela 112—114 fil., de mijloc dela 112—114 fil. — Sărbescă: grea 112—113 fil., de mijloc 111—112 fil., ușoră 108—110 fil. kilogramul

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H Pop

Nr. 6323—1903.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de oficial cl. III. la orașul Brassó pe baza dispozițiilor noului statut organizator eșeriu prin această concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental 1200 corone, relut de cuartir 300 cor. și 5 cunquenaliți a 100 corone.

Concurenții au să documenteze:

- 1) Etatea lor (testimoniu de botez).
- 2) Conduita lor (testimoniu oficial din partea poliției).
- 3) Cualiificațiunea lor (testimoniu școlar).
- 4) Că au servit anii receruți la miliție respective sunt eliberați dela serviciul militar. (Pass. militar resp. libel despre solvirea taxelor militare).
- 5) Aplicarea lor de până acum.
- 6) Cunoștința limbii maghiare, germâne și române.

Terminul pentru așternerea petițiilor este până în 15 August a c. 12 ore a. m.

Petițiunile intrate după espirarea termenului sus indicat nu se vor lua în considerare

Brassó, în 11 Iulie st. n. 1903.

Dr. Frideric Jehel s. k., vice-comite.

PUBLICAȚIUNE

Comuna Vaida-Recea (comitat. Făgăraș) exarândéza cărciuma comună constatătoare din 4 odăi și pivniță acomodată, prin licitațiune publică ținândă în 23 Iulie a. c. st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria comună, pe durata de 3 ani

Condițiunile de licitațiune se pot vedé în cancelaria comună și la oficialul pretorial din Făgăraș.

Posițiunea localului e tare avantațioasă, circulațiunea mare, ținându-se afară de aceea și 3 tērguri de țără în această comună.

Vaida-Recea, în 12 Iulie 1903.

Primăria comună.

CAISE pentru **compot** în coșuri de 5 kilo, cu 3 cor. 40 b. trimite franco
Hoffmann A. din Nyiregyháza.
2-3.(1026)

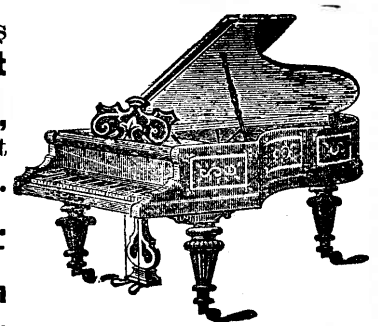
O calfă de naționalitate român, care scie limba germână, perfect, și ceva limba maghiară, brânșă de ferărie se o cunoscă bine, **afli aplicație** în prăvălia Domnului I. Candrea în Sassebes, unde se se trimite oferte și copii de atestate, împreună cu fotografia. 2-6.(1029)

CAISE Varietatea **ANANAS** trimite în coșuri de 5 kgr. franco cu prețului de 4 cor. **Mertz Nándor, Nagyvárad.**

Avis. Subscrisul are onórea a aduce la cunoștința proprietarilor celor interesați precum și tuturor frunțșilor comunali, că la mine se afli de vëndare (mascor) un vier de 8 luni un solu minunat de mare, colóre albă.
Daradics Elek, Restaurater în Zărnești.
2-3.(1028)

500 fl. plătesc celul ce va durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi **apa de dinți** a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare 20 filler deosebit) **Erezii A. Bartilla (E. Winkler)** VIENA, 19/1., Sommergeasse 1. Să se cără pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpéta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco. Se capéta în BRAȘOV la farmacia D-lui Victor Roth.

Primul atelier român. Fondat la a. 1867.
FRAȚII CIOFLECŪ
Brașov, Strada Vămii nr. 30.
Artiști diplomați de **Clavire, Harmoniuri și instrumente musicale.**
Acordări de Piane și Clavire.
Facem cunoscut On. public din oraș și imprejurime, că ținem în **deposiț Clavire, Pianine și Harmoniuri** noue, fabricația cea mai vestită, sunt lucrate elegant și tari în ramă de fier, cu tonuri tari și plăcute. Cu prețurile fabricii cele mai moderate.
Dăm garanție la fie-care 15 ani. Luăm în schimb și vechi. — Ținem tot felul de INSTRUMENTE musicale și corde veritabile.
Efectuăm tot felul de **reparatură** din brânșă această în timpul cel mai scurt și sub garanță.
Apelăm deci la sprijinul On. public, suntem cu deosebită stimă
FRAȚII CIOFLECŪ,

Cea mai bogată baie feruginosă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zăr și lapte.
DORNA în Carpații Bucovinei, stație a Cailor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie.
Palate monumentale de cură, apaducte din isvóre alpine, canalisație, lumină electrică, cale pentru biciclete, concerte, escursiuni: în România Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, cu căi și plute.
Succese splendide la bóle de nervi femeesci și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă și exodate.
Prospecte gratis.
La consultațiuni medicale respunde medicul stabilitementului de băi cons. imp. **Dr. Arthur Loebel.**

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA).
 Depositul de trimitere: Farmacia BRACHETTI. ALA, Süd-Tirol.

Anunț.

Am onôrea a aduce la cunoștința On. public, că **Salonul de frisat** a lui Iosif Lehni aflător în casa lui Dr. Czell, Strada Vămii a trecut în proprietatea mea.

Făcând cunoscut această On. mușterii a d-lui LEHNI, rog a mă onora și pe mine cu aceeași încredere.

SALONUL DE FRISAT

aflător în Strada Porții Nr. 48

il voiu ținea și mai departe pe lângă observarea tuturor cerințelor cum și serviciu prompt și acurat.

Pentru frisat On. Dômnne stau ambele salône la dispoziție.

Se află tot-felul de parfumerie indigenă, precum și din streinătate.

Cu tótă stima

Stefan Filipanits.

(1083,1—5.)

TRICOTAJ MECHANIC.

Avem onôrea a face cunoscut On. public, că am arangiat

FABRICĂ MECHANICĂ DE TRICOTAJ,

și ne recomandăm pentru confecționarea lucrurilor ce cade în bransa această, precum și confecționarea de cămăși de bărbați, cămăși de Turiști, Veste, Fuste de dame etc. etc.

Reparaturî se eșecută prompt și ieftin.

Cu tótă stima

Frații Riemer.

Magazin de albituri și impletituri.

Brașov, strada Vămii nr. 7.

Mare deposit de Pânzărie a lui Benedict Schroll.

Se vinde cu bucată, cu prețul de fabrică, per cassa se dă sconto de 8%.

FRAȚII ȘIMAY

Brașov, Têrgul grăului nr. 3.

Trusouri complete pentru mirese; deposit de ALBITURI și PANZERII de masă; asortiment bogat de Confecțiuni pentru dame, articole de modă, indigene și strêine.

Se primesc comande pentru vestimente de dame și bărbați, care se vor eșecută cât se pôte cu gust, solid și punctual, cu prețuri moderate.

Deposit mare de Pânza de Olanda și Pânzeturî calitatea cea mai bună.

Cele mai nouă și mai moderne
 Perdele de dantele și lână.

Mare asortiment:
 de COVOARE și CUVERTURI.

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Aprobat de primele capacități ale clinicei din Viena.

Prima destilerie de cognac triestină Camis și Stock în Barcola la Triest recomandă

Cognac medicinal

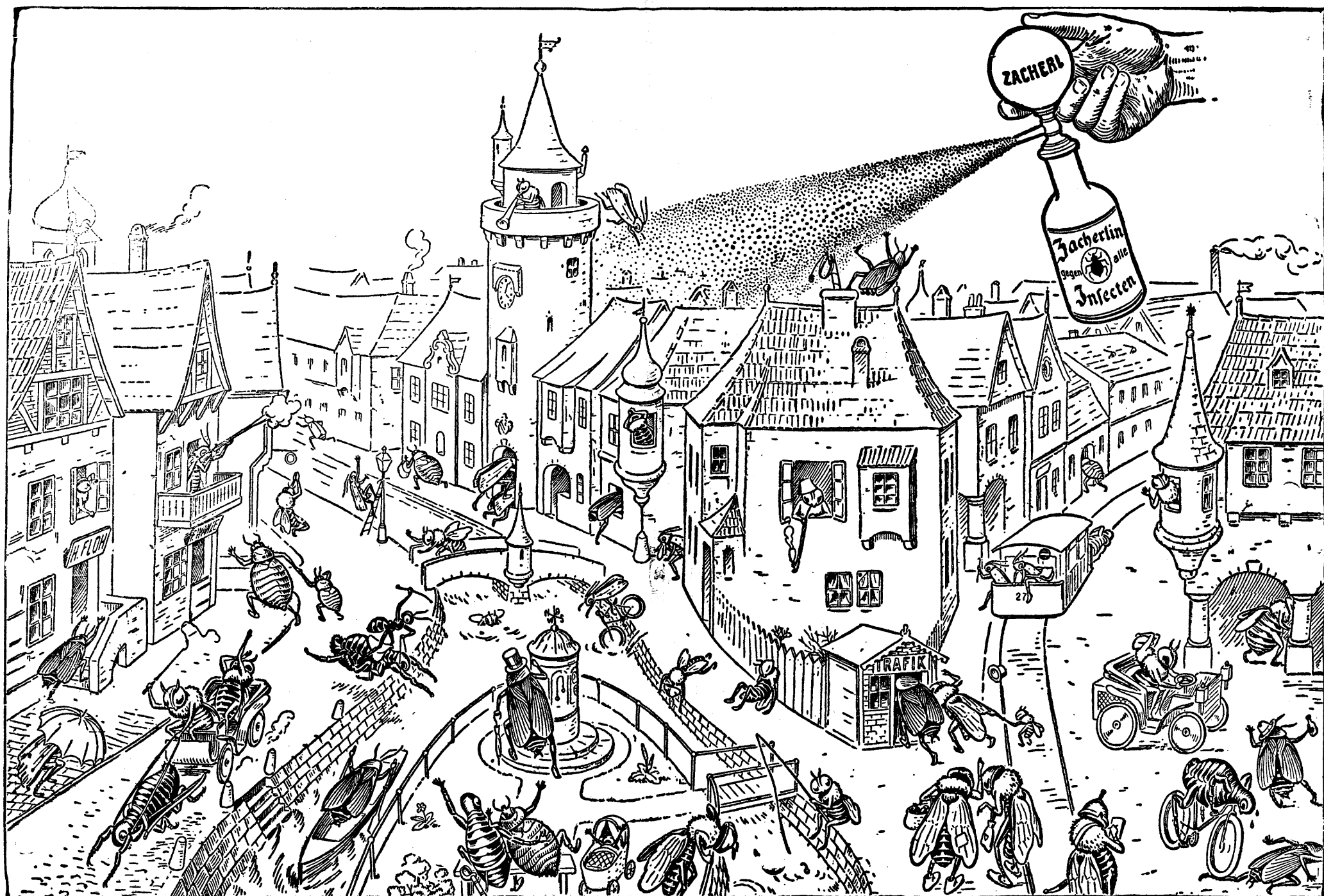
indigen, după sistem francez cu dop de controlă al institutului de analiză al Reun. gen. austr. a farmaștilor din Viena.

O sticlă cor. 5.—, jum. sticlă cor. 2-60.

Se află de vânzare în tôte băcăniile și magazinele de delicatesses din Brașov.

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Controla chimică a institutului pentru analizarea victualilor și beuturilor aprobat de înaltul ces. reg. ministerii al Interieur. Viena X. Str. spitalului 31.

Dacă dorești Zacherlin de cel renumit,
 N'ul cumpăra în hârtie învelit.
 În sticle se vinde cel veritabil
 Cu drept de marcă, și-i admirabil,

Ce-ți vine și noapte într'ajutor
 Și te ferește de plaga insectelor,
 Ca se te convingi mai pe deplin
 Caută după placatul lui Zacherlin.